

ГРИГОР ГАЧЕВ
ЕДНО ВЪЗМОЖНО БЪДЕЩЕ
ВЕРСИЯ 0.12

Част 0 от „Резерватът“

chitanka.info

Версия 0.12

Описание на базата на някои неща, които съм писал.

За разлика от „традиционния случай“, тази база не е създадена според необходимостите на произведението, а е един реално възможен вариант на бъдещето. Поне на теория, нещо що-годе подобно. Или поне така ми се струва. :-)

Докато го писах, забелязах нещо странно (и доста неприятно) — описанието все повече заприличва на компилат от всички възможни фантастики, фентъзита и прочее, които могат да се намерят. Естествено, най-напред реших, че чета прекалено много и това ми влияе зле. Не е лъжа — но внимателният анализ показва и нещо друго.

Всички популярни художествени произведения в тази област отразяват и дават лице на някаква човешка нужда — на по-голяма или по-малка част от хората. Точно това ги е направило популярни. Произведенията могат да се забравят, но нуждата ще остане, и лицето ѝ няма да се промени много. И както еволюцията придава на живеещите в еднакви екологични ниши видове голяма прилика, независимо от произхода им — класическият пример с акулите, делфините и ихтиозаврите — така и тази нужда ще си създава нови, много подобни образи, докато не получи възможността да ги въплъти, и така да даде на хората удовлетворението си. А описаната тук възможност вече не е далече.

Всички подробности, приведени по-долу, са или изведени на базата на основните допускания (колкото логично съм могъл), или съчинени с цел богатство на описанието (колкото ме е бивало). Най-често и двете — поне малко логичните изводи често са достатъчно интересни.

И така, в бъдещето назряват няколко важни открития, или технологии:

- изкуствени интелекти с мощност, превишаваща човешката;
- нанотехнологии, способни да реализират почти всичко представимо при много ограничено използване на ресурси и човешки труд;
- фантоматика: създаване на виртуални „светове“ по план, в които може да се живее, в един или друг смисъл на думата, чрез каквито и да било технологии.

Разгледан е един от възможните сценарии за развитието на света след откриването на тези технологии.

След откриването на тези технологии те отначало са собственост на малка част от хората — и тази част ги пази за себе си, за да може чрез тях да контролира света. Стремешът на останалите към това да ги придобият обаче е изключително силен. В същото време част от тези, които ги притежават, разбират, че тези технологии сами по себе си дават всичко, за придобиването на което може да е нужен контрол върху света и хората. С развитието на технологиите и двата горни елемента се засилват, и в крайна сметка тези технологии стават достъпни за всички — не изцяло, но в достатъчна степен.

Използването на нанотехнологии, управлявани от свръхмощни изкуствени интелекти, на практика елиминира икономическите вододели в света, и осигурява за всички достатъчно от най-необходимите за съществуване блага. Фантоматиката в голяма степен задоволява останалите потребности. С времето както реалното задоволяване, така и възможностите на фантоматиката растат, докато икономическото делене на бедни и богати, необходимостта да се продава наемен труд и т.н. намаляват.

Хлябът е налице — идва ред на зрелищата. Светът се напълва с какви ли не сапунени многосериали, далеч не само на „латиноамерикански“ теми — исторически, фантастични, трилъри и т.н. Фантоматиката все повече предлага възможности не само да възприемаш пасивно, но и да участваш активно. А това създава съответния миروглед, изисквания към реалния свят, и т.н. На преден план вместо националните, расови и прочее различия излизат други. Най-вече конфесионалните.

Хората започват да се делят по вкусове и възгледи. Някои смятат за най-доброто възможно време за живеене средновековието (естествено, много от тях само си мислят, че имат представа какво всъщност е средновековие). За други това време е друго. Някои горещо одобряват една идеология или религия, други — друга. Някои смятат едни икономически условия за най-добри (или единствено правилни), други — съвсем различни. В огромният процент от случаите, естествено, тези убеждения са базирани не на реалността, а на някой убедително звучащ или по-популярен художествен модел.

Най-острото различие е по въпроса за степента на максимално допустимия прогрес и усъвършенстването на индивида в посока засилване на интелекта. Страхът от „гении на злото“ (или от оспорване на властта на утвърдилата се мафия) отначало е голям, и усъвършенстването на индивида в това отношение е забранено или силно ограничено, докато специалистите не изясняват понятията на параноидния и кооперативния мироглед, и не доказват предимството на втория. (Мнозинството от хората, включително във властта, така и не ги разбира, или отказва да им повярва.) В същото време тези, които имат достъп до лично усъвършенстване, често го използват тайно, за да открият, че не е изгодно да си зъл. Разликите във възгледа за допустимото обаче остават; остава и фактът, че ако „добрите“ не си сътрудничат активно срещу „лошите“, може да се окаже по-изгодно да си „лош“.

Очертават се две основни линии на мислене. Едната смята модифицирането на човека за недопустимо, другата го допуска. Отначало първата успява да наложи законови ограничения върху модифицирането, но успехът им е частичен. Първо на отделни места, после все по-широко се разрешават отначало дребни, после по-големи модификации; в същото време тайно се правят големи модификации. Накрая се налага модифицирането на хората да бъде прието като наличен факт.

Така се появяват хора с различни аугментации, технически или биологични — възможности за пряка връзка с компютри, подсилени сетива, памет или ум, подсилена физика, по-дълголетни и т.н. Отначало тези хора са много малко; с времето аугментациите стават все по-достъпни, и процентът на аугментирани хора расте. Така се появяват така наречените Аугментирани. (Хората, които не притежават значителни аугментации, често биват наричани Стандартни; тези термини започват да се утвърждават чак около самото Разделение.)

Появяват се първите успешни опити личността и паметта на човек да бъдат запазени в изцяло небиологично тяло. Технологиите отначало са различни; най-успешно се оказва запазването им като чиста информация, „призрак“, необвързан с определено материално тяло. Първоначално тези „призраци“ съществуват в и чрез компютри или подобни машини, после се научават да пригаждат на практика всякаква материя за свой носител. Към тази група личности се

присъединяват и изкуствено създадени интелекти; смесването между биологична личност и изкуствена бързо стига до невъзможност да се постави граница между тях. Това са първите Безтелесни.

Аугментирани и Безтелесните също в големия си процент са против безкрайното усъвършенстване на интелекта. При тях също има опити за ограничаването му, които също се оказват само временно успешни — като цяло процесът напредва. На всяко новопостигнато ниво следва разделение: част от постигналите го решава да остане на него (и обикновено се опитва насила да спре и останалите — почти винаги с частичен, но никога с пълен и вечен успех), част решава да продължи. Колкото повече напредва прогресът, толкова по-голяма част продължава към следващи нива (отначало под 1%, на последните представими от стандартен човек нива тя надхвърля 10%; на следващите вероятно е и повече), и толкова по-редки и слаби са опитите за насилствено ограничаване на прогреса (на по-високите нива недостатъците на решението се разбират по-ясно).

По този начин човечеството реално се разделя на такива, които поддържат прогреса си, и такива, които живеят на изкуствено фиксирано ниво на развитие. Огромният процент от човечеството — над 99% — спада към вторите. На всяко ниво на развитие обаче има и такива, които продължават или се опитват да продължат развитието си със средствата на своето ниво. Също така, много разклонения на човечеството живеят на изкуствено дефинирани нива на развитие — напр. светове, създадени по художествени творби, или проектирани специално с определени цели, или извели на преден план определени черти от човешкия тезаурус и подтиснали други. Колкото по-горно е нивото на развитие, толкова по-разнообразни са разклоненията му. (Кое е донякъде парадокс — по-ранните нива на развитие на теория предлагат по-голяма потенциална ширина на тезауруса.)

Правени са много опити да се дефинират групи нива на развитие, и да се определят хората по тях. По-високите нива на развитие имат точни класификации, които обаче са неразбираеми за по-ниските (вкл. всички Стандартни). Учени Стандартни, специалисти в тази област, също имат сложни класификации. Разбирането и боравенето с тях обаче изисква продължително обучение, затова повечето Стандартни използват опростена, приблизителна класификация.

Тази класификация дели човешкия род според прогреса на 4 групи: Стандартни, Аугментирани, Безтелесни и Преден фронт (с уговорката, че официално няма такова разделение, защото няма формално дефинирани граници между групите). Стандартните са немодифицираните или слабо модифицирани човешки същества. Аугментирани са тези, при които интелектът, сетивата и пр. са подсилени изкуствено, обикновено по небиологичен път, до значителна степен. Безтелесните нямат конкретни физически тела, а съществуват като информационна структура, налагана всеки момент върху каквото е необходимо, или е подръка. Предният фронт са тези от Безтелесните, които са достигнали най-далече в прогреса и продължават да се усъвършенствуват, с намерението да продължават завинаги.

Освен тези 4 групи има и индивиди, или дори цели раси, които реално не се поместват в тази класификация; дори да се водят някъде из нея, това е донякъде изкуствено, и в немалка степен нарушава логиката ѝ. Обикновено даваният пример са Трансформираните — хора, които са запазили човешкия си интелект, но физиката им е напълно променена, и вече не отговарят на биологичните критерии за човек. Има обаче и много други, и броят им с течение на времето расте — все някой измисля по нещо ново, и твърде често се намират луди глави да го реализират.

Реално някаква по-ясна граница има единствено между Стандартните и Аугментирани (дори и тя не е твърда — често Аугментирани, които нямат значителни аугментации, биват приравнявани към Стандартните, и обратно). Между Аугментирани и Безтелесни границата е много размита, а между Безтелесни и Преден фронт е чисто теоретична, и непрекъснато се движи напред.

Нивата на развитие на Стандартните са от питекантропи (на места — дори на практика животни) до хора, които управляват непредставими за хората от 20–21 век техника и технологии, и са по-напреднали дори от доста от Аугментирани. Немалко светове и тезауруси изобщо не могат да бъдат класифицирани адекватно по ниво на развитие, например елфите.

Нивата на развитие на Аугментирани са от това на хората в близкото бъдеще (на отделни техни групи и дори светове — дори от Средновековието), до напълно непредставими за Стандартните нива на

развитие. Отделно са много видове Аугментирани, които не се поместват пряко в класификацията по прогрес. Така полученият диапазон превишава стотици пъти този на Стандартните. Богатството на разклоненията им също превишава многократно това на Стандартните, дори не само като цяло, но и на отделно ниво, въпреки че Аугментираните като брой са по-малко от Стандартните.

Нивата на развитие на Безтелесните са от това на първите дни, когато технологично е станало възможно съществуването им, до неопределени нива. Някои от тях прекарват времето си като свръхсъщества сред групи Стандартни (рядко Аугментирани) на далеч по-изостанали нива на развитие. Най-високо ниво за тях не се дефинира, тъй като Предният фронт непрекъснато добавя нови. Диапазонът на нивата им на развитие вероятно превишава милиарди пъти обединения диапазон на нивата на Стандартните и Аугментираните, и продължава да расте. (Диапазоните на развитие на Стандартните и Аугментираните също растат с времето, но много по-бавно.) Смята се, че повечето от Безтелесните живеят сред тезауруси, които няма как да бъдат класифицирани чрез ниво на развитие; повечето от техните тезауруси по принцип не могат да бъдат поместени в класификации, разбираеми за Стандартните.

Предният фронт има само едно ниво на развитие — текущото; всичко, което остава на предишното при преминаване на ново, бива причислявано от Стандартните към Безтелесните. (Официално преминаване от едно на друго ниво няма, просто възможностите непрекъснато растат.)

ЧОВЕЧЕСТВОТО КАТО ЦЯЛО

Схемата на така полученото човечество е прогресивен континуитет. Цялостта му се поддържа от връзките между близки по развитие или характер светове или групи хора (близки тезауруси). Възникнали проблеми от мащаба на цял свят се решават от най-близките нива (желателно дори същото като на света), които могат да предложат успешно решение.

Цялото познание, култура и достижения на дадена група хора може да се определи като тезаурус на тази група. Тезаурусът представлява взаимосвързано количество информация, и се подчинява на законите, които управляват такива системи. Един от тях касае хибридизирането на тезауруси, и гласи: колкото по-далечни са два тезауруса, толкова по-трудно е хибридизирането им до консистентен и плодоспособен хибрид, но толкова по-плодотворно е, ако е успешно. (Пример — хибридизацията в биологията: биологичните организми, сортове и видове също са вид тезауруси, системи генетична информация.)

Континуитетът на тезауруса е неговата непрекъснатост. При такова разнообразие на култури и посоки на развитие би било много лесно някои от тях да се откъснат и де факто да изгубят връзката (в смисъл взаимното разбиране) с останалите. Специална организация, наречена Свръзката (вж. съответната част), се грижи това да не се случва; начините са всички възможни — от издирване или дори създаване на подходящи междинни звена, та дори до временно задържане развитието на тезауруса в някои насоки, докато не се подсигури здравата му връзка с цялото.

Чрез разделянето на групираните по интереси и възгледи хора Безтелесните от Свръзката целят дивергенция на тезауруса. Получените стабилни дивергирани тезауруси после се хибридизират, и полученият обогатен тезаурус се използва от Безтелесните; от резултатите му често извличат полза и Аугментираните, а когато някой от хибридизираните тезауруси е на Стандартни — и Стандартните. В

известен смисъл, по-развитите нива отглеждат по-неразвитите нива като добитък (и имат също толкова малко скрупули към тях). За щастие, клане в буквалния смисъл на думата няма, а доенето и стригането е в област, която не лишава отглежданите от нищо. (Това не значи обаче, че Стандартните биват пазени да не правят грешки, независимо колко тежки — с изключение на пълно самоунищожение, и то ако тезаурусът им е уникален.)

СВРЪЗКАТА

Още преди Разделението, с увеличаването на броя на Безтелесните и появата между тях на по-развити и по-малко развити, е била осъзната необходимостта от запазване на континуитета на човечеството. Казано с други думи, и най-изостаналите хора, както и най-напредналите, да поддържат каквато е възможно връзка помежду си, и да се чувстват части от едно цяло.

За целта група Безтелесни създали специален проект, който е известен между Стандартните като „Свръзката“. Към 950–1000 г. ОР, това е най-големият проект на Безтелесни (доколкото проектите им има как да бъдат сравнявани в това отношение), а също и най-старият активен. С напредването на Предния фронт Свръзката продължава да расте, и да покрива все по-голям диапазон от развитие; понякога това развитие налага кардинални промени в структурата ѝ.

Към основната задача на Свръзката — поддържането на континуитета — при Разделението е била добавена още една. (За повечето Безтелесни това са два аспекта на една и съща задача.) Дивергенцията и хибридизирането на тезауруси, с цел обогатяване на цялото. Решенията при разделяне, присъединяване и прехвърляне на светове между групи реално се базират основно на тази задача (въпреки че официалните мотиви може да са най-различни).

Стандартните виждат реално само тази част от Свръзката, която оперира на техните нива на развитие. Като брой индивиди този диапазон от нива вероятно е най-населеният в диапазона на развитие на човечеството (въпреки че понятието „брой индивиди“ е доста относително при Безтелесните), но в същото време той е нищожна част от диапазона на развитие на човечеството, вероятно под една стотна от процента. Поради това тук работят повече Безтелесни, отколкото в която и да е друга част от диапазона на Свръзката, но тук се използват твърде малко от пълните ресурси на Свръзката. (Това твърде малко обаче далеч превишава всичко, което един Стандартен изобщо би могъл да си представи.)

В Свръзката участват далеч не само Безтелесни. За нея работят и много Аугментирани, част от тях към поддръжката на системата трансмитери на Резервата (мрежата от светове на Стандартни и Аугментирани, вж. съответното описание), друга част — пряко по подпроекти, някои от тях вътре в Резервата, други може би дори извън него. Персоналът от Стандартни на трансмитерите по същество също работи за Свръзката; твърди се, че има и Стандартни, които работят пряко по нейни проекти из Резервата или дори извън него, но няма достоверни доказателства. Вероятно за Свръзката работят и други групи Стандартни, по задачи вътре в Резервата. Отделно от това, много често групи Стандартни или Аугментирани биват използвани от Свръзката, без дори да го подозират.

Най-близкото до ръководство, което Свръзката изобщо има, е група специално създадени интелекти, които да бъдат арбитри при разрешаване на спорове. Те не се самоосъзнават като личности, и нямат цели извън това да разрешават споровете в Свръзката по оптималния възможен начин. Всеки от участниците на Свръзката е безусловно длъжен да им предоставя всичките ресурси, информация или каквото и да е, което те сметнат за необходимо да поискат. Решенията им са закон за всеки участник в Свръзката; неспазването им води до наказания, съобразени с характера на престъплението и неспазването. Налагането на наказанията се извършва пак от тях; за целта те често използват ресурсите на останалите интелекти от Свръзката.

РАЗДЕЛЕНИЕТО

Нагрупването на технологична база, и особено биотехнологиите, нанотехнологиите и информационните технологии, на практика са разрешили проблема със задоволяването на базовия стандарт на живота. Освободени от непосредствената грижа за прехраната си, хората са започнали да се групират по възгледи. За това спомогнало и развитието на фантоматиката (сборно наименование за всички видове изкуство, създаващи свой тезаурус — литература, филми, виртуални игри и светове...). Между групите назряват конфликти; на няколко пъти се стига до истински войни. Антагонизмът непрекъснато расте.

Накрая най-напредналите решават да предложат разделяне на групите. За целта на разделянето специално създадена група Безтелесни (едни от първите въобще) заделя набор от светове, по които да бъдат разпределени групите. Бил е даден десетгодишен срок, през който желаещи групи могат да подават за одобряване „проекти“ за това на какъв свят биха желали да живеят. Безтелесните са поели ангажимента да осигурят светове с физически характеристики, максимално близки до поисканото в проектите, и условия за достъп до световите, каквито са поискани. (Предупредили са, че принципно е възможно да бъдат осигурявани дори светове с характеристики, които привидно противоречат на законите на физиката, ако проектът бъде одобрен.)

Одобряването на проектите се е извършвало от Безтелесните. Критериите са били много; било е съобщено, че има и такива, които не са по силите на Стандартни да ги разберат. Реално обаче почти всички проекти, които са събрали брой хора над един минимален, и са били поне малко реалистични, са били одобрени. Съобщаването на одобрени проекти е започнало чак след изтичането на четири от десетте години, въпреки че има одобрени проекти, които са били подадени още през първия месец. След съобщаването на един проект като одобрен е била давана възможност преселването на съответния

свят да започне. Така, четири години след решението за Разделението, е започнало преселването по светове — т.нар. Преселение.

Одобрените проекти са разполагали с време до края на десетгодишния срок, плюс една седмица, за да преселят населението си на отпуснатия им свят. На всеки проект е бил предоставян по един специален портал, по същество портален трансмитер, през който те са могли да достигнат до света си. Често Безтелесните са имали изисквания към преселниците по проекти — например ако проект не позволява на участниците в него свободна връзка с останалото човечество, след като се преселят, те е трябвало да спазват преди преселението си формална процедура — оценка на адекватността и ориентираността, и три подписа с поне един месец между всеки два, че са съгласни на условието.

Последното голямо скарване в човечеството е било коя група да остане на оригиналната Земя; Безтелесните са предложили като компромис (а може би всъщност предварително взето решение) тя да бъде ничия — запазена като резерват на еволюцията. Някои от групите не са били съгласни, и не са могли да съвместят мненията си, така че Безтелесните накрая наложили решението си със сила.

За нежелаещите да се преселят Безтелесните са предупредили, че след изтичането на крайния срок ще ги разселят насила където сметнат за добре: на оригиналната Земя е нямало да остане нито един човек. Повечето се примирили, особено след като Безтелесните предоставили информация и кадри от няколко свята, заделени от тях за насилствено преселване. Някои въпреки това настоявали, и след изтичането на срока били преселени насила. В интерес на истината, твърде малко са били пратени на чак толкова лоши светове...

Всички следи от човешката цивилизация са събрани от Земята и пренесени на изкуствен свят-музей, точно нейно копие. Оригиналната Земя е оставена на естественото ѝ биологично разнообразие, с идеята да се изчака някой друг вид да еволюира до разумност по естествен път. Помолен за обяснение или коментар по въпроса, Безтелесният, който е ръководил операцията, отговорил: „Платихме си дълговете.“ Не е обяснено нищо повече; учени-Стандартни често спекулират на тази база, че вероятно хората не са първият разумен вид, развил се на Земята, и че всеки я оставя накрая на следващите.

Аспекти на Разделението са много, и много разнообразни; ефектите му също. Един от тях, предположен още преди Разделението от ученици-Стандартни, и потвърден от Безтелесните, е че разделянето на групи по възгледи, и относителното изолиране на групите ще доведе до силно забавяне на развитието на групите и еволюцията им, първоначално в социално, а като следствие от това и в научно, техническо и технологично отношение. На практика се оказало, че изолацията на вътрешната идентификация на групите е спомогнала още повече за този ефект: пост-Разделенски светове, които са доста хомогенни и изолирани като тезауруси, често се справят научно-технически не по-зле, или не много по-зле от светове с голямо разнообразие и висока търпимост към различия. Безтелесните са потвърдили, че Разделението действа в тази насока и по други начини; някои учени анализират възможностите, други спекулират дали Безтелесните не задържат изкуствено развитието на Стандартните по техни си причини.

МРЕЖАТА ОТ СВЕТОВЕ (РЕЗЕРВАТЪТ)

Преселението е траяло общо шест години. Повечето светове са установили собствено летоброене от тяхното преселение; използва се и общо летоброене от вземането на решението за Разделението, четири години преди началото на Преселението.

По въпроса какво всъщност са тези светове сред Стандартните текат безкрайни спорове. За някои от световите има недвусмислени доказателства, че са реални планети някъде много далече в Космоса. За други — че са паралелни светове, Земята в някаква друга вселена. За трети — че са изкуствено създадени светове. За четвърти — че са виртуални светове, съществуващи вътре в могъща фантоматична машина. Има и други предположения.

За някои светове има недвусмислени доказателства за принадлежност едновременно към повече от един от тези взаимноизключващи се типове; за някои — към всички. Безтелесните никога не дават точно обяснение дали това са други планети, паралелни светове, виртуални реалности или друго. твърдят, че е твърде сложно за разбиране от Стандартни, и е възможно да са прави. Учените-Стандартни са на най-различни мнения; някои смятат, че Безтелесните просто им мотаят главите, и също е възможно да са прави.

Много светове са копие на Земята, повече или по-малко точно — понякога до абсолютно точно, като се започне от вкаменелостите и останките от цивилизации и се свърши със звездното небе. Някои са нейно копие от различни периоди на миналото (Средновековието, или ледниковите периоди, или мезозойската ера, или дори камбрия), някои са копие на това каква (може би) би била тя в далечното бъдеще. Повечето обаче нямат много общо с нея като география (макар че почти всички са земеподобни като условия за живот).

Съществуват например светове, които са трудно обясними или необясними от физическа или друга гледна точка. Не са рядкост светове, няколко пъти по-големи или по-малки от Земята, но със

същата сила на тежестта; понякога това е обяснимо от характеристиките на света, понякога — не. Съществуват светове, които са абсурдни от физическа гледна точка; има например над сто свята, чиято площ е безкрайна — простира се до безкрай във всички посоки. Съществуват светове, където основни закони на физиката, или техни фини следствия са променени до неузнаваемост. Има и други, още по-странни светове.

Наличният факт е, че се разполага с огромен брой светове, между които се намират такива по вкуса на практически всяка група хора. Достъпът от един до друг свят се осъществява чрез средства, предоставени от Безтелесните, и често (според някои — винаги, макар и скрито) се контролира от тях.

Всички Стандартни и всички или почти всички Аугментирани живеят на светове от този набор. Много такива светове са синхронизирани някак във времето: продължителността на деня и годината е една и съща, времето на деня и на годината съвпадат за тях. Много светове са изискали по-различни астрономически условия, и са ги получили: има например светове, на които годината трае по няколко обичайни години, или по седмица-две, или денонощието е около 30 часа или всеки път с различна продължителност, и т.н.

Почти всички Безтелесни нямат определено място на обитаване; част от тях живеят и работят (доколкото за тях изобщо са приложими термините „живеене“ и „работа“) на светове, или някъде около тях; за другите не се знае нищо. За повечето вероятно не са приложими и термините местообитаване, местонахождение и т.н.

За Предния фронт се предполага, че няма нищо общо със системата на светове, и че се интересува от нея само като защитник от възможна опасност за човечеството като цяло.

Аугментирани от по-високи нива на няколко пъти са споделяли, че всъщност цялата система от светове е просто резерват, създаден от Безтелесните, за да има къде да живеят Стандартните и Аугментирани. Понякога системата светове бива наричана с малко тъжна ирония „Резерватът“.

Обитаваните светове са ограничен, макар и много голям брой — около милион; този брой бавно расте. Броят на теоретично достъпните, но необитавани към момента е неизвестен; Безтелесните твърдят, че

принципно е безкраен. Разрешение за заселване (създаване?) на нов свят се дава от Безтелесните, и се дава трудно; при реална нужда обаче рядко се отказва. Точните критерии на Безтелесните не са известни; смята се, че решават всеки отделен случай конкретно.

Официално един свят се смята за включен в системата от включването на трансмитерната връзка с него. Първите стотина години обаче се смятат за експериментални; в около 10-15% от случаите новосъздаденият свят не успява да се стабилизира, и бива напуснат. (Обикновено се оказва, че Безтелесните още тогава са предупредили, че това е най-вероятният изход.) Такива случаи е прието да бъдат смятани за неуспешно заселване; случаите на пълно напускане на свят след обявяването му за стабилизирани се смятат за изоставяне, и са много по-редки. Обявяването на един свят за стабилизирани се върши от Свръзката, обикновено без много шум, и се смята за нещо като зрелостен изпит за света. Критериите им официално са този свят да не се очаква да бъде напуснат в обозримото бъдеще. Ако обаче това все пак се случи, такъв свят се обявява за изоставен.

През първите двеста години след Разделението около тридесет светове са били изоставени от населението си. Касае се главно за светове с много тежки условия за живеене, поискани от предците, но нехаресвани от потомците. В няколко случая населението просто е решавало да се обедини с друг свят, и да се преселят при тях. (Неуспешно заселените по начало светове са били много повече — по различни източници, между 10 000 и 50 000.) Оттогава насам случаите на изоставяне на свят са рядкост. Твърди се, че ги е имало; не е известно дали са истина, с изключение на един известен случай, когато свят на високо Аугментирани е бил изоставен от тях по неизвестни за повечето хора причини. Оттогава там са ходили малко хора. Описанието от още по-малкото върнали се напомня Зоната от „Пикник край пътя“. (Твърди се, че причината за изоставянето е, че техносферата на света е излязла извън контрола на населението му — не се е разбунтувала, но се е самоусъвършенствала все повече, и накрая почти никой вече не е можел да разбере какво и защо става...)

При разделянето всеки свят определя свой кодекс, засягащ основно принципите на връзка с него. Определя се кой, за какво и при какви обстоятелства има право да се свързва с този свят, и как. Разнообразието е от пълен отказ от всякаква връзка до пълно право за

връзка с когото и да било, без никакви условия. Безтелесните са поели ангажимент кодексът на всеки свят да се спазва с тяхна помощ, чрез контрола им върху трансмитерите.

Всеки свят има специално лице, известно като Отговорник на света, което се грижи за формалностите по връзката на този свят със системата. Той следи за спазването на кодекса за връзка от гледна точка на жителите му, отговаря за контакта със Свръзката (основно по въпросите на трансмитера), и т.н. Постът му обикновено бива смятан за изключително могъщ и важен, но на практика не е така — Отговорникът се подчинява на много строги правила, създадени от Безтелесните, и правата му са символични в сравнение със задълженията. В някои случаи това е най-високопоставеният на света (напр. неговият официален глава), в други е „външният министър“. Понякога не е част от управлението на света, или дори е неизвестен за редовото му население, или за управляващите, или дори за цялото население. Има дори случаи, когато изобщо не е човек от този свят, или дори не е Стандартен или Аугментиран. Понякога се сменя често, например с всяко избиране на ново управление на света, или има ограничен по време мандат; понякога е доживотен (ако е високо Аугментиран или Безтелесен, това може да значи и на практика вечен).

За да стане някой Отговорник на свят, Свръзката трябва да го одобрят. Обикновено дават одобрението си, и често работят и с доста... хм... неподходящи хора; имало е обаче и изключения. Преценката на Свръзката обикновено е точна: понякога Отговорници стават много неприятни личности, но случаите някой от тях да не се е справил със задълженията си са изключително редки.

Официално световите се картотекират с дванадесетцифрени идентификационни номера, подбирани по случаен път. (Спекулира се, че тези номера всъщност са класификация на Безтелесните, която описва особеностите и правата на съответния свят, но това вероятно не е вярно — дванадесет цифри не изглеждат достатъчно.) За удобство населението на всеки свят му дава свое име; тъй като тези имена често се повтарят, често световите носят и други имена, уникални „в рамките на обозримото“ (най-често — на Възела), и давани им от околните светове. Всеки свят спада към релейна група, всяка релейна група — към Възел. Освен това, свои номера имат и Възлите и релейните групи; обикновено заедно с номера на един свят се указват и номер на Възел и

релейна група, към които той спада. (Има случаи, когато на един свят е разрешена връзка с повече от един Релеен свят; в такъв случай винаги един се смята за основен. Не е известен обаче случай Релейните светове на един и същи свят да са от различни Възли.)

Установена е йерархия в групирането на световите. Всеки свят се свързва с по един Релеен свят (рядко — с по повече; ако е забранил всякакви контакти — с нито един) чрез трансмитер. Трансмитерите обикновено се намират физически на Релейния свят, и се управляват оттам; използването им обикновено се обслужва от специалисти-Стандартни. Към един Релеен свят обикновено се свързват десетина до двадесет обикновени светове — неговата група. Подборът на световите за дадена група се върши от Свръзката; критериите не са известни.

Съществуват и изключения от йерархията. Известни са Релейни групи, в които повечето светове са свързани с по няколко свята в групата едновременно.

За Релеен обикновено се избира свят, който има никакви или минимални ограничения за връзка, притежава като цяло междинно ниво на развитие за световите, които свързва, проявява висока търпимост към разликите между световите, и е съгласен да поеме тази работа. Твърде големи разлики в нивата на развитие между обикновен и Релеен свят най-често не се допускат (има, разбира се, изключения); разлики, които могат да бъдат понесени без предизвикване на конфликт, обаче са желателни.

Изборът на свят за Релеен се върши от Свръзката. Те отправят към ръководството на света предложение; ако то приеме, светът се обявява официално за Релеен и получава от Свръзката необходимата техника. Често заедно с нея върви някаква форма на заплащане на поддържането на Релейния възел, особено ако в групата му има опасни светове (напр. светове-затвори).

Твърди се, че Релейните светове са длъжни да дадат на Безтелесните сравнително широки права на вътрешна намеса в случай на нужда; официално това се отрича, но е факт, че те обикновено са изключително стабилни в дългосрочен план в политиката си, особено в областта на отвореността и спазването на задълженията си. Вероятно или Безтелесните предвиждат изключително добре кой свят ще бъде подходящ, или се намесват тайно в управлението му. Всъщност, на тях реално много трудно може да им бъде забранено каквото и да било...

Свят може да бъде лишен от статута на Релеен, ако не спазва задълженията, които произтичат от този статут. Такива случаи, макар и много малко, е имало. В такъв случай за Релеен се избира друг свят от групата; ако няма такъв подходящ, към тази група се придава подходящ свят отвън. Случаи останала без Релеен свят група да бъде придавана към друга на практика не са известни, въпреки че Аугментираните от поддръжката на Релейните светове твърдят, че правилниците го позволяват.

Релейните светове се свързват с Възлов трансмитер, който като правило е разположен на специално създаден изкуствен Възлов свят. Обслужва се от Аугментирани, рядко от Безтелесни; често на него работят и някакво количество Стандартни. Пълните възможности на Възловите трансмитери не са известни на Стандартните, а вероятно и на Аугментираните; твърди се, че са много по-големи от тези на релейните.

Възловите светове са изключение от класификацията на дванадесетцифрените номера; обозначават се просто с „В-“ и номер на възела. („В“ идва от „възел“, и на различните езици може да е различна буква.)

Към един Възлов трансмитер обикновено се свързват четиридесет-петдесет Релейни свята. Те, заедно със световите от релейните им групи, образуват Възел. Подборът на групи за Възел се върши от Свързката; критериите им не са известни.

Възловите светове се свързват помежду си пряко — няма централен свят, който да обединява всички Възли, както Възловият обединява Възела си. Смятат се за равностойни; няма някакъв основен свят, който да управлява цялото човечество. Аугментирани от Свързката твърдят, че причините са две: че ръководството на Свързката е от Безтелесни, за които понятието „местонахождение“ е безсмислено, и че тази схема без фиксиран център е по-устойчива и гъвкава едновременно.

Всеки Възел има по шестима Отговорници, по традиция Аугментирани. Те решават въпроси, които са от компетенция над тази на един свят. По двама са постоянно на дежурство — основен дежурен и помощник; по въпроси от определени категории решението трябва да бъде взето от двамата с консенсус; въпроси от определени категории могат да изискват одобрението и на шестимата, или дори на по-висши

инстанции в Свръзката. Подобно на Отговорниците на светове, често биват смятани за изключително важни, но всъщност правата им и правилата, които са длъжни да спазват, са формулирани с точност до степен те на практика да нямат субективен избор. Възловите Отговорници задължително разполагат с комуникатор четвърта степен и личен трансмитер. Назначават се и се освобождават от тази длъжност от Свръзката.

Броят на Възлите, в които е разпределено човечеството, не е точно известен на повечето обикновени хора. Знае се, че понякога се създават нови Възли; не е известен случай стар Възел да е бил закрит; предполага се, че броят им е няколкостотин до няколко хиляди.

Пътуването от свят до свят се извършва през междинните светове — Релейни и евентуално Възлов. Обикновено се пътува само вътре в един Възел; Безтелесните ограничават масовото пътуване между различните Възли, но както винаги, и тук има изключения.

Известни са случаи част от група хора да е била прехвърляна от един свят на друг, най-често нов (като правило — когато на един свят се определят две антагонистични групи хора, и противоречията между тях няма как да бъдат решени трайно). Известни са случаи светове да са прехвърляни от една в друга група, или групи — от един в друг Възел.

ТИПОВЕ СВЕТОВЕ

По начало, около две трети от населението на Земята е избрало да живее на светове, които като „социален договор“ продължават развитието от момента на Разделението, евентуално с уклон в една или друга насока. Около една трета са избрали (предимно под влияние на тезаурусите от фантоматиката) за подходящо за съществуване ниво на развитие от миналото — времената отпреди Разделението, надигането на Информационната ера, Викторианската епоха, Средновековието, древните цивилизации или дори още по-стари времена. (Отделно от това, много светове от първите две трети на практика са преустановили научно-техническото си развитие, или то става твърде бавно, по най-различни причини — малко население, твърде малко ресурси за наука, предразсъдъци...) Много светове, от всички етапи на развитие, реализират не толкова даден етап, колкото точно определен тезаурус (като правилно произхождащ в крайна сметка от художественото наследство). На тази база са започнали първите опити за класифициране на световете по типове.

Точно разделение на световете по типове няма как да съществува — всеки свят е свободен да се развива и определя както сметне за необходимо (или както се случи). Полученото разнообразие няма как да бъде вкарано във фиксирани рамки. Единственото ограничение се е оказала човешката изобретателност. Официална класификация на световете по типове не съществува, но почти всички Стандартни използват някакви варианти на дадената по-долу. Много светове са вкарани в нея с малко или повече напън, много светове са причислени към едно или друго място в нея с малко или повече уговорки, и почти във всеки раздел има подраздел „други“.

Също така, много светове съчетават различни тезауруси; на един и същи свят могат да съжителствуват повече или по-малко мирно примерно викториански тезаурус и няколко племенни. Понякога дори към различните тезауруси водят различни трансмитери. В такива случаи обикновено един свят се обозначава според тезауруса, при

който излиза единственият трансмитер (обикновено първият пуснат, по-рядко най-отвореният или най-развитият), или различните тезауруси се водят всеки поотделно, с уговорката, че се намират физически на един и същи свят.

Типовете светове са описани към периода от около хиляда години след Разделението. Списъкът далеч не е изчерпателен; вероятно има важни и масови типове, които са пропуснати... :-)

ПОСТ-РАЗДЕЛЕНСКИ СВЕТОВЕ

Вероятно най-многобройният тип светове; над половината човечество при Разделението е избрало такива светове. (Хиляда години по-късно това съотношение вече не е запазено — прирастът на повечето пост-Разделенски светове е под средния за човечеството.). Културата им е базирана на продължаване на развитието на човечеството от нивото на Разделението нататък по алтернативни пътища. На голям процент от тях получаването на големи аугментации и/или превръщането в Безтелесни е ограничено (поне легално) в различна степен и/или по различни признаци, или дори е забранено. На други — обратно, дребни аугментации дори се поощряват, или направо се изискват. На тези светове е широко разпространено мнението, че Безтелесните и Аугментираните са само отклонения, изключения, че прогресът на човечеството реално е прогресът на пост-Разделенските светове, и че терминът „Резерват“ се отнася за другите светове, но не и за тях. (Другите светове пък често смятат, че пост-Разделенските светове са задънена еволюционна улица с прекалено високо самомнение.)

Имат много голям брой подтипове. Също така, някои други типове светове реално са пост-Разделенски, обособени по определен признак — напр. Стражевите светове. За някои се спори дали трябва да бъдат смятани за пост-Разделенски, или са отделен тип — напр. киберпънковите светове. Преобладаващата част поддържат развитие предимно в научно-техническата област; има обаче огромни клонове, поставили ударението в други насоки — философия, екология, дори параспособности (някои от последните — по-малко или повече успешно; смята се, че Безтелесните имат пръст на такива места; за някои те потвърждават с половин уста, за други твърдят, че отначало са „побутнали тук-там“, но нещата вече вървят и без тяхна помощ, за трети — че нямат нищо общо).

Много пост-Разделенски светове приличат заради силната технизация на световите на Аугментираните — за незапознат човек е трудно да се оправи на тях, а понякога е направо опасно. Там са и най-

големите достижения на обикновени Стандартни в областта на науката и техниката (последното е малко спорно, тъй като немалко пост-Разделенски светове са повече или по-малко отворени за Аугментирани и Безтелесни, и там често се работи в сътрудничество). На някои от тези светове средностатистическият жител е помеханизиран и киборгизиран, поне външно, от повечето Аугментирани.

Пост-Разделенците като цяло гледат хората от останалите светове отгоре надолу, с леко (или не дотам леко) презрение заради тяхната „изостаналост“. От това им отношение не са смогнали да ги отучат нито прословутата демонстрация през 891 г. ОР на медиумите от Морфей, нито дори резултатите от няколкото опита на такива светове да „продават фасони“ на Върховните елфи.

Повечето пост-Разделенски светове имат силни икономики, чрез които неведнъж буквално са покорявали съседни светове. Като правило, несъгласните от покорената планета са измолвали нов свят от Безтелесните, ако са били достатъчно, а покореният свят в течение на едно-две поколения се е превръщал в силен икономически конкурент на покорителя. Разправя се като анекдот, но е истина един случай, когато два подобни свята осем пъти сменят това кой от тях налага икономическото си господство на другия.

ПРЕД-РАЗДЕЛЕНСКИ СВЕТОВЕ

Касае се за светове, основната част от тезауруса на които лежи във времето между началото на 21 век и Разделението. Голямата част от тях се опитва да моделира времето точно отпреди появата на първите Аугментирани и Безтелесни; на тези светове обикновено аугментациите и създаването на Безтелесни са строго забранени. Немалко обаче не страдат от този предразсъдък, просто са преценили това време като динамично по техен вкус — не толкова напрегнато като бурните Разделенски години, но по-интензивно и весело от мудното Средновековие или дори Викторианската епоха и 20 век. (Академия е такъв свят, със забележката „специализиран в наука“ — или пародия на наука, ако предпочитате.)

Много историци твърдят, че пред-Разделенското време е „ни риба, ни рак“. За пред-Разделенските светове до голяма степен важи същото. Популярна шега е, че пред-Разделенските светове са създадени като идея от Безтелесните за забавление, тъй като са най-шантавите (макар и далеч не най-екзотичните). Всъщност в това има зрънце истина — Предразделението е „кръстопътно“ време, с много възможни разклонения на развитието, някои от тях незаслужено потъпкани от историята. Разуми от „Свързката“ са споделяли, че в областта на дивергирането и хибридизирането на тезаурусите възлагат на пред-Разделенските светове още повече надежди, отколкото на пост-Разделенските.

Анализите на Безтелесните показват, че при разделяне на световите по етапи на развитие, наличният тезаурус към момента е потенциално най-широк точно на този етап. В същото време, реализираният на практика тезаурус там е най-тесен — пред-Разделенските светове обикновено са се затворили в определен калъп, и много трудно излизат от него. Сред тях почти не се срещат странни и смайващи отклонения на цели светове, каквито има в почти всички други типове светове — а точно там такива отклонения биха били най-полезни. Затова и „Свързката“ работи най-интензивно точно там.

Един от начините на Свръзката за разширяване на тезауруса в този тип светове, като в същото време се запази цялостта и плътността на типа (поради широкия си потенциал той е ключов за запазване на континуитета на човечеството в този му край) е натрупването на голям брой отклонения на индивидуално ниво, за да търсят те вътрешетова дивергенция. Затова и на пред-Разделенските светове се открива на практика най-голямото разнообразие на индивидуални възможности, умения и начини на мислене — дори където то не е логично да се очаква. Заслугата за това, естествено, е на Свръзката.

СРЕДНОВЕКОВНИ СВЕТОВЕ

Средновековните са един от най-често срещаните типове светове. (Това се оспорва; някои класификации причисляват към тях фентъзи-световете, други — не, и т.н.) Имат огромен брой разновидности, обикновено без строга граница между тях.

Световете, които са запазили истински средновековни порядки и начин на живот, са много малко. Повечето са модифицирали средновековния тезаурус по начин, който подобрява съществено продължителността и качеството на живота. Често болестите са отчасти или напълно елиминирани; установени са социални правила или са осигурени ресурси, които да не позволяват средновековни в лошия смисъл на думата отношения, и т.н.

Строги критерии за Средновековен свят не съществуват. Най-често светове биват причислявани в тази група, ако имат феодален тип социални отношения, и/или поддържат ниво на научно-техническо развитие, еквивалентно на Средновековието. Както винаги обаче преценката отчита особеностите на света като цяло, а не само отделни критерии.

Границата между средновековни и фентъзи-светове е силно размита. Доста средновековни светове разполагат с фентъзи-същества. На някои има орки. На класическите средновековни светове обаче, дори да има такива същества, те са малко, редки и без практическо значение за живота там.

Един интересен подвид на средновековните светове са т.нар. „училища“. Това са светове, на които е реализирано прераждане в най-буквалния смисъл на думата. При физическа смърт личността не се изгубва. Обикновено ѝ се дава време в някакъв вид симулакрум, за да осъзнае наученото през поредния живот, и да го съвмести в стройна система с останалите си познания и качества. След това тя отново се преражда (не винаги като човек или разумно същество), за да живее пореден живот. Спомените от предишните животи се запазват в различна степен на различните светове (и при различните личности); най-често човекът знае, че преди е бил някой друг и че след като умре

ще се прероди отново, но разполага по време на обикновения си живот само с най-обща личностни качества от натрупаното през животите; колкото повече е натрупаното, толкова повече се запазва. Твърди се, че преди прераждането личността избира какво от опита си да запази по време на следващия живот и какво — не; не е известно дали това е истина; може би на някои светове е, а на други — не. Когато (или ако) познанията и качества на личността достигнат определена степен, след поредното прераждане Безтелесните (които осъществяват всичко това технически) ѝ дават право да държи специален изпит. Приелите и положили успешно изпита биват приемани за Безтелесни, ако пожелаят.

Списъкът на светове тип „училища“ далеч не се изчерпва само със средновековните; смята се обаче, че тази концепция е възникнала и изпробвана продължително най-напред на тях. Иначе се смята, че светове-училища има на всички етапи на развитие на Стандартни и на доста на Аугментирани. Не е известно дали това не е само религиозен възглед; Аугментираните твърдят, че за тях по принцип всяко съществуване има еквивалента на живот на свят-училище; от друга страна, светове-училища са били еднозначно доказани на всички нива на развитие на Стандартни. Единствено при Средновековните обаче са отделени в отделен подтип, по исторически причини.

ФЕНТЪЗИ-СВЕТОВЕ

Това са светове, най-често средновековни (има обаче от примитивни до пост-Разделенски), които разполагат със значително количество фентъзи-същества, и/или животът там е повлиян от тези същества в значителна степен.

Повечето видове фентъзи-същества идват от земната митология или художествено наследство; има обаче и видове, които не са били познати преди или по време на Разделението. За много от тях с голяма увереност се знае, че са измислени като концепция от Безтелесните.

Видовете фентъзи-същества са огромен брой. Класически, макар и не много разпространени, са драконите. На доста светове се намират гномове, всевъзможни духове и призраци, странни диви неща и митични същества като еднорози, грифони и т.н. На някои се срещат силфиди, духове на планини или други големи места, дори до местни богове с огромна мощ.

Произходът и същността на фентъзи-съществата са най-различни. Често те са проявления на Безтелесен, който е поел задължението да осигурява фентъзи-елемент на определен свят. Понякога са проявления на изкуствен разум, създаден с тази цел. Понякога са изкуствено създадени същества на биологична или псевдобиологична основа. За някои се смята, че са хора в изкуствени или модифицирани тела, получили „втори живот“ след смъртта си по някаква договореност — особено по-важните от тях, местни богове и пр.

Интересна информация на тази тема е разказал Ангел Братоев от Академия. При посещение на Смоланд — свят, базиран като тезаурус на средновековието в Скандинавия — той при екскурзия из дивите планини се натъкнал в една пещера лично на Коболд — зло планинско джудже от местните предания, пазител на рудните залежи. За няколко години на Коболд му било дошло до гуша, и си изплакал историята на първия (и вероятно единствен) чужденец, който видял (било му е забранено да я споделя с местните). По начало той бил човек от 21 век, замразил се поради неизлечима болест. При

Разделението Безтелесните го размразили и му предложили втори живот „докато му се живее“, с уговорката първите пет хиляди години да работи за тях. За първите хиляда години трябвало да бъде Коболд.

Подобна информация разказва Тоширо Фудзияма, изследовател на фентъзи-световете, който е имал удоволствието на един от тях да изслуша откровение от Богинята на разврата (и да изкара повече от месец в обятията ѝ, което му се отразило чудесно — от 120 килограма при ръст под средния станал 65). По начало тя била родена трийсетина години преди Разделението, изключителна красавица, но нимфоманка. Избрала си подходяща професия, но това не ѝ помогнало — само дете била призната за най-добрата жива в занаята. Признанието ѝ спечелило какви ли не клиенти; от един, принципно Безтелесен, си изпросила точно преди Разделението безсмъртие, като богиня на фентъзи-свят. Той си изпълнил обещанието, но както сметнал за добре... Тоширо Фудзияма добавя, че славата и определението на тази богиня са само професия, и че тя всъщност е много свестен човек и топла душа.

РАЗВЛЕКАТЕЛНИ СВЕТОВЕ

Това са светове, специализирани изцяло или почти изцяло в развлеченията. Съществуват, естествено, изцяло или почти изцяло от туризъм.

Смята се, че са най-разнообразният като физически характеристики вид светове — много разчитат за развлекателност на странни природни необичайности. Балонът например е свят с размерите на Юпитер, но с гравитация една трета от земната. Планините на Азор вероятно са безкрайно високи. Най-голямата измерена дълбочина на моретата на Плитчина е малко над 2 метра, най-голямата измерена височина на сушата — също. Шестте слънца на Хюи Йон почти не оставят време за нощ на планетата, и всяко има свой цвят. Броят „пластове“ на Долната Земя още не е известен окончателно, съществуват подозрения, че е безкраен. Че са безкрайни се подозира и за пещерите от Кейв Уърлд; като минимум е доказано, че на много места коридори минават през едно и също физическо пространство, без обаче да имат връзка помежду си, неизвестно как.

Почти няма Развлекателни светове, които официално да позволяват само един вид развлечение (въпреки че почти винаги един е основен); дори на редките изключения, като Арената от възел 611, цъфти нелегална търговия с наркотици, забранени фантоматични удоволствия, проституция и др. Съществуват немалко светове, които са публични домове; някои от тях страдат от типичната за сценаристите на порнофилми липса на въображение, други — не (а някои го имат и в излишък... дори прекалено голям, според някои от гостите). Има доста светове, посветени на определени видове спорт, и какво ли още не.

Както и може да се предположи, културните развлечения са доста рядко застъпени. В цялото човечество на операта е посветен един-единствен свят. (Но пък оперите на него са прочути из цялото човечество.) Има три свята, посветени на литературата. (И които са дали на човечеството не особено много талантиливи писатели, но пък купища устати критици със самочувствие.) Посветените на музиката като цяло светове не са малко, но надали съществува човек, на когото

да са по вкуса всички. (За един от тях, специализиран в църковната музика, битува веселият израз: „Всички по цял ден само седят и пеят осанни — по-скучен от това сигурно е само християнският рай.“) Подобно е положението и с другите класически изкуства. Всички светове на културата като брой заедно далеч отстъпват на броя на световите за схватки като Арената, или световите-публични домове. А като доходи пък да не говорим.

Все пак добре говори за човечеството фактът, че най-разпространените Развлекателни светове са туристическите. Разнообразието им е огромно — на практика не съществува никакъв вид туризъм, който да е измислило човечеството, и който да не е реализиран на някой от световите като основен.

ВИКТОРИАНСКИ СВЕТОВЕ

Базиран са на тезауруса на Великобритания за времето на управлението на кралица Виктория — средата до края на 19 век: ранен капитализъм с останки от късно средновековие. Често са съчетание на викторианство с други, най-често племенни тезауруси (има обаче съчетания дори с пост-Разделенски). Не са твърде много, но са били признати за отделен вид.

Основното, което подчертават всички такива светове в тезауруса си, са консерватизмът и маниерността. Израсналите в „доброто общество“ млади хора най-често допреди първата си брачна нощ (или посещение на публичен дом) имат доста карикатурна представа за това как изглежда без дрехи другият пол. Викторианското облекло е задължително; на някои от световите се стига до абсурди, примерно селянин да оре нивата си, облечен с костюм и цилиндър. Викторианските нрави — също: има светове, където дори вътре в семейството се говори на „вие“, и употребата на „ти“ (и много други прояви на близост) се смятат за аморални, развращаващи или дори престъпни.

На някои от световите „доброто общество“ включва на практика всички жители. (На един от тях, в опит да подпомогнат идеята, е приет закон, че човек може да бъде благородник не само на отделен административен район, но и на отделен квартал или махала, или дори къща; там вероятно над 95% от населението са благородници на едичъде си.) На други „обществото“ е по-малък процент, но на твърде малко то е, както е било реално, под 10% от населението. На един от тези светове около 150 години след Разделението са потърсили помощта на Безтелесните, за да се създадат работи-слуги, и така цялото население от хора да може да спада към „обществото“; Безтелесните учтиво са отказали. Идеята не е била изоставена, и в момента светът преговаря с пост-Разделенски свят, голям производител на работи, но спазарената досега цена е свръх силите му.

Повечето такива светове са управлявани от кралски фамилии (някъде по една на свят, другаде — по няколко съперничаещи си).

Някои упражняват републиканство; поне на един няма никакво управление (но затова пък има добре развито и школувано правосъдие, базирано на прецедентна система).

Нивото на развитие на тези светове не винаги е фиксирано към втората половина на 19 век. Някои би трябвало да се окачествят по развитие по-скоро като пост-Разделенски. Няколко от световите експериментират с развитие на алтернативни научно-технически тезауруси. (Един от тях е базиран на „случайно“ налучкана технология за получаване на енергия от вакуума, докато иначе нивото му на развитие е фиксирано на около началото на 20 век, и техниката и технологиите му изглеждат като извадени от фантастичен филм или роман от първата половина на 20 век. Друг експериментира със забрана на електричеството като технология, във всяко едно отношение; там могат да бъдат видени апокалиптични парни машини, водни колела, турбини и механизми, способни да вземат дъха на любителите на странното...)

Викторианските светове често смятат себе си за стожерите на възпитанието и морала на човечеството. На някои от тях вицът „Моля за извинение, че шофирам с гръб към вас“ е банална реалност. Някои от тях смятат всички останали светове за упадъчни и развратени. (Което понякога не пречи на ръководителите им да посещават охотно светове — публични домове.)

На много невикториански светове викторианците биват смятани заради възпитанието си за „надути плондири“, и отношението към тях е като към префърцунен бял в негърско гето от края на 20 век. Съществуват например популярни списъци какви неща могат да се направят от викториански цилиндър; повечето от тях не пропускат да подсетят читателя, че след като преправите и използвате цилиндъра (примерно за нощно гърне), не бива да забравяте да го върнете на притежателя му.

Популярно мнение сред учените-Стандартни е, че класическите викториански светове сами по себе си не представляват интерес за Свръзката, и биват пазени единствено заради хибридните тезауруси, които евентуално биха могли да дадат. От Свръзката са отказали официален коментар по въпроса; неофициалният е, че не е точно така. (Което про— и антивикторианци тълкуват на кой както му изнася.)

ПЛЕМЕННИ СВЕТОВЕ

Общоприето е, че терминът „племенни“ не е точен — тази група включва и световите, базирани на тезауруса на древните цивилизации: Египет, Месопотамия, древна Гърция, дори Рим. Най-голямата група обаче са световите, реализиращи тезауруси от времето на племената. Броят на тези светове е приблизително равен на броя на тези, базирани на древни цивилизации, но племенни тезауруси се реализират и на твърде много светове, които официално не спадат към тази група — покрай „основния“ тезаурус. Около този вид гравитират и доста други светове — например вудуистките, които формално се водят вид Конфесионални. Разхвърляни са из всички Възли.

Древните цивилизации на Земята, като Египет или Вавилон, се радват в Резервата на прилична почит — по около десетина свята са базирани на техния тезаурус (най-често доста модифициран — иначе голям процент от населението на тези светове би трябвало да са роби; на някои светове и е така). Шест или седем свята са базирани на древна Индия (само четири от тях обаче поддържат кастовата система, като на два тя е значително облекчена, за да е по-приемлива); още поне петнайсетина са базирани на индийската митология, но е било прието те да бъдат причислявани към Конфесионалните. Най-преуспял в това отношение обаче е древен Китай, с неговите около стотина свята. (Световите, базирани на тезауруса на Полинезия, са още повече, но Полинезия официално не се брои за древна цивилизация.)

Официално е базиран на тезауруса на древна Финикия само един свят, и той е абсолютна туристическа атракция. Изхранва се предимно от търговия, която върти с много околни светове. В същото време обаче на планетата му не се допускат технологии, които биха нарушили класическия тезаурус. Дори търговските му средства — космически кораби, търговски консулства, представители — е невъзможно да бъдат сбъркани: тези, които ги виждат за пръв път, обикновено са смаяни от това колко финикийски може да изглежда, и в същото време колко нормален и функционален може да бъде примерно космически кораб. Дори капитаните на товарни космически кораби от

пост-Разделенски светове признават, че финикийските кораби не им отстъпват в нищо — а в същото време облеченият в роба и сандали капитан изглежда на мостика им най-естествено... На много други светове обаче, не всички от тях Племенни, има местни финикийски тезауруси. Подобно е положението и с тезаурусите на маите, ацтеките и инките — те имат по един-два официални свята и по още поне десетина-петнадесет тезауруса на други светове.

Голям куриоз са четирите свята, базирани на тезауруса на Атлантида. Както може да се предполага, единственото общо между тях е името — то е горе-долу единственото сигурно в този тезаурус, и всеки го тълкува и реализира по свой начин. Много пъти е имало опити да бъде изработен по-богат общ тезаурус, всичките са се проваляли заради „непреодолими различия във вижданията“. Въпреки това четирите свята са смайващо единни във външната си политика, и успешно са наложили да бъдат преместени като подвид от Художествените светове (където реално им е мястото) при Племенните. Популярна шега по техен адрес е „е, да, те могат да си позволят всичко — нали всеки момент ще потънат...“

Основната маса светове от този вид обаче са същинските племенни тезауруси. Разнообразието там е невероятно. Тук има всякакви светове, които се кланят на някоя древна религия, но не са достатъчно религиозни, за да бъдат обявени за Конфесионални. Доста древни истории, племена и т.н. са успели да си извоюват по един-два свята — и те са тук. Тук са и всевъзможни тезауруси, базирани реално на художествени произведения за древността, но не достатъчно на някое определено, за да бъдат Художествени. Тук причисляват и тези светове, които са отrekli прогреса като цяло, и са се върнали далеч назад в историята, но нямат официално установена религия. Най-сетне, тук са и всякакви други светове, които имат нещо по-важно племенно или древно в тезауруса си, и не изглеждат подходящи да са никъде другаде.

ДРЕВЕН КИТАЙ **(ПОДВИД НА ПЛЕМЕННИТЕ СВЕТОВЕ)**

На тезауруса на древен Китай са базирани около сто свята. Това е най-многобройният отделен подвид на Племенните светове. На тази база те се опитват да си извоюват признаване за отделен вид — засега без особен успех.

Тезаурусът на древен Китай, както при почти всички Племенни светове, като правило е сериозно редактиран, за да бъде по-интересен за живеене в него. Не само че робство на практика няма (всъщност на повечето светове има, но обикновено робите се ползват с доста права, каквито в реалната история не е имало — често например продажбата в робство е за определено време, нечовечното третиране на робите е забранено и наказуемо, а на един от световете например те имат официално право на месечен отпуск), но и често са въведени какви ли не обичаи и правила, каквито в истинския древен Китай не са и сънували. На места дори са добавени митологични елементи — духове на прадедите, митични същества (включително дори дракони), и какво ли не още — та дори до китайските божества. Един от тези светове, наричан неформално Хюлик (истинското му име, както и на почти всички светове от този вид, е Чун Куо), се е прочул особено в това отношение: населението му като генетичен произход е почти изцяло от кавказката раса (и по генетичен път се е докарало да изглежда по-китайски от кой да е китаец), формализирането по китаизмите е доведено до пълно вманиачаване (азбуката канджи е допълнена до над сто хиляди йероглифа, въведени са и се спазват безогледно всякакви възможни правила и наредби, които заприличали на някого на „много китайски“, и т.н.), там не може даже да преспиш в гостилница, без да те навестят чи ли не духове и прочее, и тези, които не приличат на китайци, биват третирани с ледено презрение. (Ако по начало не приличаш, проблемът не е фатален — трансмитерът към Хюлик може да променя външността по поръчка, и се твърди, че е по-голяма веселба от коя да е зала с криви огледала.)

Почти всички светове от тази група спазват безусловно културното наследство от този период. На всеки такъв свят има

Император, който е безусловен господар на живота и смъртта на поданиците си; на някои дори има формално право да налага смъртно наказание. (Не е ясно как са се споразумели със Свръзката по въпроса; фактът е, че Свръзката поддържат достъп до тези светове, а на тях никога не е имало изпълнено смъртно наказание, и почти никога — отсъдено.) Двадесетина от тези светове със съвместни усилия допълват и изчистват Императорския етикет, на който е длъжен да се подчинява Императорът; около две трети от световите го спазват буквално, и почти всички — в някаква степен. Цялата останала административна система на древен Китай също е реализирана.

Някои от тези светове са точно копие на Земята; както не е трудно да се сети човек, „мястото на срещата е известно“. Останалите области или са ненаселени, или по тях живеят различни племена, реализиращи племенни тезауруси, а на два свята изобщо ги няма — тази част на Азия е единствената суша.

Някои от тези светове печелят много от туризъм. Човек би се смял от това колко плащат туристите, за да се снимат, облечени като стражи, по местната Велика китайска стена. Патицата по пекински, оризът и други подобни удоволствия са задължителни навсякъде, доста чести са и прочутите публични домове. На Мандарин цената за дадено удоволствие пряко зависи от това колко искаш да навлезеш в живота на местните; например това да косиш ориз на плантацията на местния богаташ (и да плющи над главата ти бичът на надзирателя) струва доста повече от това да нагъваш в добър ресторант диво прасе по кантонски, и туристи без местен опит не се допускат да го правят. За други неща се изисква още повече опит; перфектното владение на клечките за ядене и на ритуалите е само началото. Най-скъпо, и най-трудно за допускане, е да работиш като гид и прислуга на туристите, и да се преструваш на местен — вицовете за ситуации, произтекли от това, са неизброими. Популярна шега е, че икономиката на Мандарин може да мине без парите на туристите, но без труда им — не. (Друга популярна шега твърди, че местно население там изобщо няма, и всички са просто допуснати до дадена роля туристи.)

ПРАИСТОРИЧЕСКИ СВЕТОВЕ

Това са светове, които са базирани на тезауруси за времето отпреди съществуването на човечеството. Реално всички или почти всички от тях би трябвало да са при Художествените светове, но за да се намали количеството в тази група, са били отделени като вид.

Най-любими и популярни, естествено, са световите с динозаври — повече от половината Праисторически са такива. (Динозаври има и на много не-Праисторически светове, но всеки свят с по-древен тезаурус, който има динозаври, е бил сложен тук.) Представата за динозавър варира между различните светове доста. На едни те са с люспи, на други с пера или пероподобни образувания. Почти на всички са застъпени големите видове; някои обаче имат пълно видово богатство, а има два-три, на които има само малки видове динозаври. (На единия от тях пък има в добавка огромни видове праисторически бозайници.)

Почти винаги динозаврите са изкуствено създадени биологични видове; на доста места се твърди, че в създаването на вида са използвани истински гени от древни динозаври, добити по най-екзотични начини. Към момента няма динозаври, за които да е еднозначно доказано, че носят истински гени от някогашни динозаври. Някои от описаните начини и документи изглеждат достатъчно убедителни, за да могат да са истински. На повечето светове обаче сериозните учени смятат, че видовете са създадени изцяло изкуствено. Нивото на интелекта им е различно — на повечето светове са „с мозък колкото орех“, но има светове, на които някои динозаври са способни да разбират говор и да изразяват простички мнения или желаниа. (На един от световите има раса динозаври, призната за разумна.) Отношенията между динозаврите и хората на различните светове са доста различни — от непримиримо взаимоотношение до форма на симбиоза.

Други праисторически светове имитират предимно времената на терциера или ледниковите епохи. Има обаче някои, които имитират камбрия или силура, а някои — карбона. На един от „карбонските“

светове няма животни, но растителното богатство и плътността на растенията е зашеметяващо — традиционните земни джунгли изглеждат пред него като тундра; местните жители се шегуват, че растенията там са достатъчно агресивни, за да не им трябват животни. Световете, базирани на ранния палеозой, са общоизвестни като спокойно и приятно място за живеене. (За океаните на някои от тях това не е съвсем точно — там се намират понякога неща с повече зъби, отколкото пипала, по-малко глави, отколкото усти, и достатъчно малко акъл, за да налетят на всичко, което мърда.)

Базираните на терциера светове, както и може да се очаква, гъмжат от гигантски изкопаеми бозайници. (Тук-там са и още по-гигантски от оригиналите.) Твърде малко нямат мамути; почти навсякъде мамутите са създадени на базата на генни проби от няколко мамута, намерени замръзнали и добре запазени под ледовете в Сибир. От подобен произход са и някои други възстановени видове от ледената епоха и терциера; повечето обаче са създадени изкуствено.

Като изключим някои Праисторически светове, изхранващи се предимно от туризъм, повечето са заселени от привърженици на спокойния живот и „традиционните ценности“, най-вече близостта до природата. (Е, малко хора биха искали да са по-близо до природата благодарение на това, че природата тъкмо е изкъртила с един удар покрива на къщата им и преценява изотгоре ще може ли да ги лапне на един залък, или ще трябва на няколко.) Доста хора обаче смятат спокойните измежду тях за прекалено скучни, така че в крайна сметка броят им не е твърде голям, населението — също.

АМЕРИКА — СТУДЕНАТА ВОЙНА

Точно след края на Втората световна война икономиката на САЩ е половината от световната икономика. Като се изключи военното противопоставяне на СССР, те са хегемон в света. Животът в САЩ по това време има своята силна привлекателност: гарантирани всевъзможни свободи, американска мечта, простичко дефинирани добро и зло, и т.н. Световете от този тип базират тезауруса си на това време.

Всеки свят като правило е обвързан с определен етап от развитието на САЩ пред втората половина на 20 век — петдесетте, шейсетте, седемдесетте... Тези светове често са широко отворени за преселване на население от един на друг подобен, с цел намаляване на вътрешните различия и запазване на избраното от всеки свят ниво.

Често тези светове са малко особени, понякога — комични. Правени са например многобройни опити да се установи хипи-свят, но всичките са се оказвали твърде краткотрайни — или икономиката на този свят не издържа, или той се променя като тип и престава да бъде такъв. Въпреки това опитите продължават, така че по всяко време има по един-два активни хипи-святия; солидна част от популацията им просто мигрира от своя на друг, когато нейният престане вече да бъде хипи-свят. Съществуват светове, поставили ударението на тезауруса си върху антикомунизма — някои от тях са обявили за враг някой близък комунистически или силно социален свят (който понякога изобщо не подозира това, или пък го смята за виц номер едно), други поради липса на конкретен противник се борят срещу „комунизма по принцип“. Един от тези светове, Гетисбърг IV, си е спечелил славата на абсурден до налудничавост — там пещерният антикомунизъм без определен противник съжителствува със силен фентъзи-елемент; огромният процент от населението му са пришълци; на заселилите се там отначало е много интересно, но бързо им омръзва, и се връщат по своите светове, или отпътуват другаде; мястото им се заема от други, чули и решили да опитат чудото. Друг един от тези светове геройски реализира точно копие на програмата „Аполо“, за да спази духа на

традицията, но с един дребен проблем: светът им няма луна, и свързаната с Луната част от нещата се извършва до символична Луна — изстреляно на подходяща орбита и надутото там 20-метрово кълбо, пълно с пенопласт...

В тази група биват причислявани (по-точно искат да бъдат причислявани) и известно количество светове, чието развитие не съответства на САЩ от 1945–1990 (повечето са пост-Разделенски), но държат чрез това си самоопределяне да подчертаят наследяването на „пионерския и лидерски дух на Америка“. Някои от тези светове по-скоро би трябвало да се определят като киберпънккови. Някои реализират експериментално расизъм и апартейд (като не винаги бялата раса е фаворизираната), и обикновено не са гледани с добро око от околните светове (въпреки че расизмът и апартейдът им обикновено са в що-годе цивилизовани граници).

СВЕТОВЕ-ЗАТВОРИ

За да предоставят Безтелесните възможност на свят да използва тяхна помощ (включително трансмитерна техника), те имат няколко условия. Едно от тях е светът да няма смъртно наказание, вместо него (ако е нужно) да се прилага постоянно изгнание от света. (Световете, отказали да премахнат смъртното наказание, не винаги биват отрязвани от връзка, но се взимат ефикасни мерки правителствата и населението им да не могат по никакъв начин да използват нито връзката, нито каквито и да било облаги от нея.) Отначало е имало случаи светове да се опитат да шмекеруват с това; реакцията на Безтелесните е била такава, че тези случаи много бързо са престанали. Резултатът е, че на много светове можеш да бъдеш убит много лесно и за какво ли не, но не и съдебно — смъртна присъда не съществува. Много хора смятат това за признак на цивилизоваността на Безтелесните; Аугментирани понякога са споделяли, че то е колкото цивилизованост, толкова и интерес към по-изключителните личности, и контрол върху съдбата им както е угодно на Свръзката.

Осъжданите на изгнание от който и да е свят минават през специална комисия, съставена от Безтелесни и Аугментирани, и разположена на Възловия свят. Тя се опитва да им подбере свят, на който те да биха обществено приемливи. Обикновено успява — като се има предвид разнообразието на световете във всеки Възел, дори сред престъпниците е трудно да се намери такъв, за който да няма полезна ниша някъде; често търсенето не се ограничава само в конкретния Възел. (А и немалка част от изгнаниците не са престъпници по общоприетите разбирания; някои просто са нарушили някое много важно, но иначе много глупаво правило на своя свят.)

Тези, за които не може да бъде подбран подходящ свят (като правило — напълно безнадеждни престъпници и социопати), получават предложение личността им да бъде преструктурирана. Някои се съгласяват. Преструктурирането се състои в премахване или пренасочване в полезна област на престъпните им наклонности; преминалите го обикновено са желани и добре приемани почти

навсякъде, и обикновено стават образцови членове на обществото. Самоосъзнаването на личността се запазва в пълна степен. Чувството за вина за извършените преди престъпления бива регулирано според случая; обикновено биват вземани мерки то да не тормози личността до степен да я изкриви. Понякога биват поставяни условия, за да се получи право на реструктуриране на личността; например престъпници, които са извършили престъпленията си с идеята после да минат реструктуриране и да избегнат наказанието, често трябва да изтърпят подходящо наказание преди да получат право на реструктуриране. Също, личности, които нямат наистина никакви полезни качества (а това е толкова трудно, че не се знае дали изобщо е имало реално такива случаи, или това е само принципно положение), могат да получат някакви, за да имат с какво да започнат.

Тези, които откажат реструктуриране, биват изпращани на света-затвор, който нямат право да напускат доживотно. (Носят се слухове, че понякога има и други варианти, но липсват документирани случаи.) Физиката им бива променяна по начин, който да изключи възможността да бъдат сбъркани с човек, който живее на този свят, но не е осъден, и който да им даде шансове за физическо оцеляване на света-затвор. Безтелесните твърдят, че приликата с Толкиновите орки не е била умишлено търсена, но няма Стандартен, който да е видял тези престъпници, и да повярва на това твърдение — съпадението е пълно; оттам за тези престъпници и поколението им се е наложил терминът орки. И се смята като попадение за доста точно, защото дотам стигат обикновено хора, които са наистина безнадеждна отврат.

Макар и изключително рядко, сред Аугментираните и дори сред Безтелесните също се срещат безнадеждни престъпници. Те също биват изпращани на светове-затвори. Биват лишавани в една или друга степен от свръхкачествата си (много рядко — напълно; смята се обаче, че при тях лишаването от възможност за поколение е задължително), и биват обвързвани към света-затвор така, че да не могат да го напускат, дори ако са Безтелесни. Понякога такива същества се превръщат в истински властелини на злото; на много светове-затвори орките са ръководени именно от тях. Поне два такива свята са били напълно опустошени от орките; там живеят само орки. На един такъв свят бивш Безтелесен е водил петдесетгодишна много успешна война с голяма популация елфи; ходът на войната бил

обърнат от пристигнало подкрепление Върховни елфи, което — точно в традициите на Толкин — намерило начин да лиши местния Саурон от голяма част от силата му.

На светове-затвори няма закон и ред, поне доколкото това зависи от орките. И като се има предвид психологията на обитателите им, са наистина отвратително място. Дори поддържането на връзка с тях е изключително неприятно и отчасти рисковано.

Като правило по начало светове-затвори не са с тежки условия за живот, а някои са били и много красиви. (За учените-Стандартни е загадка защо и за тези светове са необходими характерните промени на физиката на престъпника. Безтелесните са отказали обяснение; има най-различни предположения.) Орките обаче бързо ги правят негодни за обитаване. Ако групи от неосъдени решат да се заселят на свят-затвор (това се позволява и дори поощрява от Свръзката, и тези заселници имат всички права на свободни хора), едно от големите предизвикателства пред тях е да направят части от света отново годни за живеене (и да опазят тях и себе си от орките).

Почти всеки Възел има свят-затвор; някои имат по повече от един. Във Възел 611 светът-затвор е един — Средната земя. Релеен свят му е Академия.

КОНФЕСИОНАЛНИ СЕКТОВЕ

Конфесионалните сектове са малко над петнадесет хиляди; отделно още поне пет хиляди са лишени от право на връзка, тъй като са отказали категорично да премахнат смъртното наказание. Разхвърляни са из всички Възли.

Конфесионалните сектове установяват като водеща и в по-голяма или по-малка степен задължителна определена конфесия. В повечето случаи това е някаква религия — по-малко от хиляда конфесионални свята не са религиозни. Най-чести сред тях са комунистическите сектове; има обаче и най-непредположими случаи.

Сред религиозните сектове над една трета са ислямски. Малко под една четвърт са християнски, около една четвърт са базирани на някоя от източните религии. Около хиляда са базирани на различни секти, най-често ислямски или християнски. Десетина свята са базирани на юдаизма (шест от тях — на негови варианти), по няколко (общо поне триста-четиристотин) са на различни племенни и местни религии. Почти сто са базираните на древногръцката религиозна система, около двадесет — на римската. Около тридесет свята са базирани на вудуизъм (моди, моди...). Пак около толкова са базираните на сатанизъм (в повечето случаи сатанизмът им изглежда като весела пародия на реалния, въпреки че те си го приемат на сериозно).

Повечето по-известни секти също имат свои сектове; някои — по повече от един. Забележително изключение е сциентологичната църква; смята се, че тя е единствената религия, на която много хора (най-вече неспадащи към нея) са искали да се предложи отделен свят, но тя е отказала. Смята се обаче, че поне двадесетина свята са реално под неин контрол, въпреки че на нито един от тях тя не се е обявила за официална и единствена религия. Двата свята на бахайската религия са постоянно в челото на класациите за най-търпими към чужди виждания сектове.

Има сектове, които се кланят на Безтелесните. (Безтелесните неведнъж са заявявали в прав текст, че не одобряват това, и не са фаворизирали такива сектове — но не са и вземали никакви специални

мерки срещу тях.) На поне един от тези светове преклонението към Безтелесните е съчетано с открит расизъм; там дори се отричат общоизвестни и потвърдени от Безтелесните факти, като например че от човешката им съставка като цяло под 40% произхожда от бялата раса, и че Безтелесният, който формално заема най-високия пост в Свръзката, произхожда от шестима души, като само един от тях е бил от бялата раса, а двама от заместниците му са изцяло изкуствени разуми.

Има светове, където се кланят на вампиризма, светове с изкуствени анимистични религии, светове, където се кланят на най-различни сексуални обреди, или направо на полови органи, и какво ли не още — ум да ти зайде. Съществуват дори светове, които смятат себе си за ада на определена религия.

Много религиозни (и доста нерелигиозни конфесионални, а впрочем и някои неконфесионални) светове наричат себе си на своя език „Обетована земя“; по-малко са кръстени на някое религиозно величие или светиня; има и всякакви други. За да ги различават едни от други, околните светове обикновено им дават и други имена — напр. Градината на Сидхарта, или Ортодокс, или Нова Мека. Тези други имена не винаги са добре приемани на съответния свят...

Религиозните светове често са обект на насмешки и вицове, или източник на весели истории. Неведнъж зевзеци са организирали конкурси за най-шантава религия със собствен свят, но как да решиш дали е по-малоумно да се кланяш на слонски фъшкии, или на собствения си пъп... Дядото на Христина (от Академия), Възловият отговорник, е участвал в издирването на нов свят за изгнаник — бивш жрец, осъден на най-тежкото наказание, защото преиначил леко ритуалното слово (помощникът му изпуснал по време на обряд Свещения Мелничен Камък на крака му). Със собствен свят е успяла да се сдобие ислямска секта, която твърди, че обикновените мюсюлмани се кланят не на истинския Мохамед, а на негов съименник, когото Аллах им пратил по погрешка заради съпадението на имената (а за истинския се сетил хиляда и шестотин години по-късно). И т.н., и т.н....

Около 950 г. от Разделението е станал широко известен случай, когато първосвещеници от свят, кланящ се на компютрите, и разположен във Възел 611, са били тайно на Икс за компютърно

обучение; оказало се, че с времето догмите в религията им станали толкова много, а полезната информация — толкова малко, че на света им не останал човек, който реално да може да направи със свещените компютри каквото и да било. Нещата се разчули, и се наложило свещениците да се върнат тайно на света си, като взели със себе си някакъв младок-програмист да ги обучава. Там обаче също станала издънка, и в крайна сметка програмистът бил обявен за пророк. Историята по-нататък има десетки варианти, и малко хора знаят кой е верният.

СТРАЖЕВИ СЕТОВЕ

Първоначално Стражевите светове са били създадени по настояване на различни международни организации за сигурност, с цел защита при среща с враждебна цивилизация. С времето обаче Предният фронт ги е оставил далеч зад себе си; единствената известна към момента среща с друга цивилизация е била по-скоро враждебна, но с нещата се е справил изцяло Предният фронт. На запитванията какво е станало Предният фронт е отговорил, че е имало сблъсък, и че нещата са приключили с мирно споразумение, което не налага никакви ограничения на човечеството.

(Истината за този сблъсък е, че другата цивилизация е била стагниран тезаурус, сравним по развитие с Предния фронт към момента на сблъсъка. Самият сблъсък е продължил по-малко от секунда, приличал е много повече на логически диспут и опознавателна дискусия едновременно, отколкото на военни действия, и е завършил със заключението, че предвидимите начини на развитие на двата тезауруса не предполагат сблъсък на интереси в обозримото бъдеще; казано по-просто — не си пречат и не очакват да си пречат някога. След това контактът е бил прекъснат, по настояване на другата цивилизация, а Предният фронт е поел задължението да не навлиза в нейния периметър; къде се намира той, и какво представлява, не е описуемо в термини на Стандартни.)

Повечето Стражеви светове са създадени на базата на военни или милитаристични традиции; някои са на художествена база (има например светове, създадени по идеята „Дорсай“ на Гордън Диксън). Някои са създадени като Стражеви светове още при Преселението; други са заселени по-късно. Почти всички са Стражеви от времето на заселването си; около 5% обаче са станали Стражеви впоследствие. Към 972 ОП всички Стражеви светове са или светове на Класически, или на (обикновено ниско) Аугментирани. Другите раси (виж „Расите“) към момента не са изявили желание да определят свой свят като Стражев; повечето от тях и вероятно не биха били добри войници,

макар че идеята за Стражев свят на елфи прокарва студени тръпки по доста гърбове.

Към момента Стражевите светове изпълняват основно ролята на междупланетна полиция; случаите, когато им се налага да се намесват реално, са изключително редки. Въпреки това те непрекъснато се усъвършенстват във военните изкуства; смята се, че дори цял Възел без Стражевите светове в него няма никакви военни шансове срещу средностатистически Стражев свят.

Стражевите светове се ползват с една привилегия, която другите светове нямат — разрешена им е милитаризираност над една определена степен, и безпрепятствено използване на всякакви технологии за военни и оръжейни цели. (Милитаризираността всъщност се изисква от тях. Степента зависи от технологичното ниво на света; на практика всички Стражеви светове са пост-Разделенски като развитие. Племенни, Фентъзи или Праисторически светове понякога имат сходна степен на милитаризираност, но заради ниското им технологично ниво това се допуска.) Други светове биват възпрепятствани от такова развитие, освен ако официално не смятат да станат Стражеви. Възпрепятстването се извършва от наличните Стражеви светове; знае се, че при особено тежки случаи те биха имали подкрепата на Свръзката, но не е известно това да се е налагало на практика.

Към момента почти няма светове, чиито технологии да биха им позволили да противостоят военно на Стражев свят, дори за кратко време; освен това, ако някой Стражев свят срещне сериозен проблем, ще се обърне към Върховното командване, и проблемът ще си има работа с обединената армия на човечеството. Правилото е, че военна атака срещу някой свят, откъдето и да идва, се смята за война срещу човечеството — и при нужда това би мобилизирано всичките му ресурси, включително тези на Предния фронт; това е и вероятно единственото, което би могло да обедини цялото човечество.

Практика на Стражевите светове е да шпионират непрекъснато всички останали светове — дали там не се разработват свръхтехнологии с военно предназначение, и дали някоя от мирните разработвани не може да се приложи за военни цели от тях самите. (Реално шпионират основно светове на Стандартни; някои светове на Аугментирани са твърде развити, за да могат да бъдат шпионирани от

Класически, така че за тях тихомълком се грижи Свръзката.) Другите светове са продънили ушите на Свръзката с оплаквания на тази тема. Има споразумение, че Стражевите светове ще развиват наука и икономика само в своята област и за своя издръжка, а други светове няма да развиват военни технологии, но оплакванията си продължават „по традиция“. (А понякога има и опити за разработване на военни технологии.) От Свръзката имат своя информация за спазването на споразумението, и при нарушения вземат едни или други мерки. Пример:

Единственият случай на междупланетна заплаха във Възел 611 от Разделението насам е заплашвал Ортодокс. Гениален диктатор е успял да установи контрол над Теоактлан, иначе демократичен и цивилизован свят, ориентиран главно към изучаване на Космоса, и когато се оказва пред неизбежната нужда от търсене на нови врагове, за да подтиска вътрешното недоволство, успява да уговори Безтелесните да му дадат трансмитер за връзка с близкото околопланетно пространство на Ортодокс. Формално е обяснил, че иска да изучава Ортодокс от орбита — практика, не толкова рядка между светове, ако единият от тях е затворен или почти затворен. Безтелесните, естествено, са знаели истината, но са си направили сметката достатъчно ходове напред.

След изпробване на трансмитера Теоактлан изсипва през него флота от над петстотин космически завоевателни кораби (всъщност преоборудваните транспортни на Теоактлан), с идеята те да кацнат на Ортодокс и да завладеят планетата. Отговорникът на Ортодокс, който е предупреден да следи този трансмитер, съобщава на Свръзката, и те алармират Легиона — единият от двата Стражеви свята в този Възел. Легионът е изпратил през свой вход към същия трансмитер при Ортодокс два тежки космически крайцера; три денонощия по-късно крайцерите са се върнали и са докладвали за пълното унищожение на вражеската флота (включително пълното почистване на остатъците от разрушените ѝ кораби; от флотата на Теоактлан няма нито един оцелял). Това е довело до падането от власт на диктатора на Теоактлан. Населението на Ортодокс така и не е разбрало нищо. А Свръзката са елиминирали проблема по широкообхватен и поучителен начин, който в същото време не им е отнел никакви усилия. (Не че съответното

количество усилия би представлявало какъвто и да е проблем за почти който и да е Безтелесен.)

Традициите на Стражевите светове като правило са строго милитаристични. Всички те членуват в и се подчиняват на организация, наречена „Върховно командване“, която цели да координира усилията им в случай на нужда. Тъй като това никога не се е налагало, тя реално се занимава само с изглаждане на дребни противоречия и налагане на обща армейска унификация на някои от елементите на Стражевите светове.

На всички Стражеви светове съществува строг военен порядък. Всички, или почти всички възрастни (освен инвалидите и престъпниците) имат военни чинове, и се намират непрекъснато на военна служба. (Обикновено половината работоспособно население се занимава с патрулиране или учения, другата половина е заета в икономиката, и периодично се сменят.) Всички елементи на живота са военизирани — от обучението на децата до упражняването и на най-обикновените професии. Достигането на зрелост на децата се отбелязва с получаването на военно звание. Обитателите им най-често не презират хората от други светове, но за тях самите „цивилен“ е безмилостна обида, а девоенизирането (обявяване за негоден за военна служба) може да бъде повод за самоубийство. Възпитанието, да не кажа дресировката, в това отношение е тотално и всеобхватно. Изразът „има една гънка на мозъка — от фуражката“ е пословичен за хората от Стражевите светове из цялото човечество; самите Стражевици не го смятат за обиден — блестящият ум не е на най-високо ниво в ценностната им скала, много повече ценят дисциплината и честта. Никой от Стражев свят не би могъл да си представи да влезе при повисшестоящ без козируване и рапорт, или да излезе без да поиска разрешение — дори ако другият е чужд консул, който никога не е имал военен чин, или собственият му баща при семейно събиране. Вицовете на тема семейните им отношения са доста пиперливи; самите Стражевици често не могат да разберат какво смешно има в подобни напълно нормални по техните представи неща.

ХУДОЖЕСТВЕНИ СЕТОВЕ

Това са светове, които реализират тезауруси от различни художествени произведения. Разнообразието им е много голямо. Около един процент са базирани на тезауруса, създаден от Дж. Р. Р. Толкин, и в често ги класифицират като отделен тип, или поне подтип — Толкинови светове. Непрекъснато се правят опити и различни други типове светове да бъдат причислявани тук; по думите на виден социолог от времето на Разделението, повече или по-малко цялото човечество вече е плод на художествената си култура. В интерес на систематиката типът е ограничен до световите, базирани на тезауруса от точно определени художествени произведения — иначе би трябвало тук да бъдат прибавени и почти всички фентъзи-светове, а също и доста други групи.

Отделно от това някои светове, базирани по начало на художествени произведения, са причислени към други типове. От четирите свята, базирани на цикъла „Дорсай“ на Гордън Диксън, два са признати за пълноценни Стражеви светове. Много светове, базирани на фентъзи-произведения, но без да са по едно определено произведение или цикъл, биват причислявани към фентъзи-световите. Някои, базирани на романи за примитивните хора, са поставени при племенните светове. Някои, базирани на пред-Разделенска научна фантастика — при космическите, или на други места.

Строга класификация на художествените светове няма, в тази група има всякакви. Повечето художествени тезауруси са представени с по само един свят. Като правило със свои светове са се сдобили художествени тезауруси, които предполагат интересен и пълноценен живот не само за шепа образи, а за големи количества хора — този факт рязко е ограничил списъка им, и е оставил популярни художествени произведения с изключително богати тезауруси без свои светове. Цели типове произведения, консумирани масово в миналото, като например сапунените сериали, едва задържат по един свят с под милион души население. Четири пъти са правени опити да се стартира свят, базиран на тезауруса от романите за Джеймс Бонд — до

максимум петдесетина години и най-големите ентузиастаи се отказват и връщат по светове си: няма как всеки да е част от приключението, така че за повечето обитатели е скучно.

Има и обратни изключения — светове по тезауруси от почти неизвестни произведения процъфтяват, поддържат големи маси население, понякога дори се разделят на нови светове. До немай-къде странен е фактът, че един от най-успешно развиващите се тезауруси е хибрид на базата на произведения за Земята след атомна война; привържениците му са заселили вече четири свята, оформени като различни варианти, и се очаква всеки момент да им бъдат дадени още два нови. Светове им не са най-приятното място за живеене, но очевидно предизвикателството води до интересен и осмислен живот.

ТОЛКИНОВИ СВЕТОВЕ (ПОДТИП НА ХУДОЖЕСТВЕНИТЕ СВЕТОВЕ)

Създаденият от Толкин културологичен тезаурус с времето е придобивал все повече популярност. Почитателите му са навсякъде по света, и се множат с напредъка на нанотехнологиите и фантоматиката. Така че при Разделянето са се събрали огромен брой желаещи за светове, базирани на този тезаурус. Вече са били създадени реално и основните раси, описани от Толкин.

Много специалисти смятат Толкиновите светове за класически фентъзи-светове. Други са на мнение, че те трябва да бъдат разглеждани като отделен тип.

Човечеството разполага с около седемстотин Толкинови свята. Малко над петстотин са разположени в един общ Възел, известен като Толкиновия възел; почти две трети от световите в него са Толкинови. Малко под двеста такива свята има из останалите възли. Почти всички Толкинови светове извън Толкиновия възел са били светове-затвори преди заселването им от Толкиновите раси; почти всички продължават да изпълняват тази си функция.

Типично за един Толкинов свят е населението му — предимно от описаните от Толкин раси (виж „Расите“), и начинът на живот, сходен с описания от Толкин. На повечето Толкинови светове живеят по няколко раси. (На почти всички Толкинови светове има и орки, но те обикновено не биват броени сред расите.)

На около тридесет живеят само елфи; около двадесет от тях, събрани в една Релейна група (виж „Расите“ — „Елфи“, за елфите-шовинисти), позволяват достъп единствено на елфи. (В миналото са се опитали да забранят достъпа дори на Безтелесни; Безтелесните са отказали да се съобразят с това, безкрайно учтиво и също толкова категорично.) Тези светове са почти единствените Толкинови светове, където няма орки; на някои от тях никога не е имало, на другите елфите са ги изстребили напълно. (Това са и единствените успешни случаи за пълно изстребление на орките на свят, където ги е имало по начало.)

Само джуджета живеят на два Толкинови свята; достъпът на други раси там не е забранен, но биват учтиво помолени да не се заселват на тях. Като се има предвид войнствеността на джуджетата, няма случай някой да не се е съобразил. На Хазад-дум, единия от тези светове, са най-големите градежи на джуджета над земята; гледките там са впечатляващи, и той печели доста от туризъм. И двата свята имат огромни мрежи от тунели, мини и всевъзможни други подземия, за които се твърди, че отстъпват на джуджешките тунели единствено на един друг Толкинов свят — Гил-Естел. Иначе не са кой знае какво като достижения. И на двата има орки, сведени до отчаян минимум от секирите и неуморността на джуджетата.

Само хора живеят на шест Толкинови свята, и всички тези светове са много интересни. Един от тях е базиран на Толкиновите легенди за Средната земя от Старите времена; другите пет тръгват от културологичното наследство на Втората епоха и Нуменор. Два от тях вървят по свой, странен и запленияващ път на развитие, подобен донякъде на този на елфите, и много логично изводим от описанията на Толкин за уменията на нуменорейците, като тяхно развитие. Безтелесните твърдят, че наистина отначало са имали пръст в това, но после са се отдръпнали, и хората са постигнали всичко останало сами. На всичките шест свята има различно количество орки.

В Толкиновия възел има две Релейни групи, по-голямата част от световите в които са населени от т.нар. Върховни елфи (виж „Расите“ — „Елфи“). Върховните елфи не забраняват на никого да се заселва на техните светове, умишлено търпят дори някакъв минимум орки, но заселилите се и задържали се са много малко. Причината е, че Върховните елфи са способни да набият комплекси дори на повечето Аугментирани, въпреки че полагат огромни усилия да не го правят. Причината е самата им същност, а тя много трудно може да бъде скрита. Малкото успели да се задържат край тях хора и джуджета като правило далеч превъзхождат расите си както в познания и умения, така и като личности. (Около 900 г. след Разделението два технологични свята са имали жестоко скарване за авторството върху пакет технологии за машинна псевдоорганика; накрая единият от тях наел за дипломат в преговорите човек от свят на Върховните елфи. Другият отказал да преговаря с новия дипломат и заявил, че назначаването му е нечестно, и така доказва неправотата на наелите го. Отказът не бил

приет от арбитъра-Безтелесен с довода, че човек от свят на Върховните елфи не би защищавал теза, ако не е уверен в правотата ѝ, и е в състояние да разбере коя е правата. Което и било истината.)

КОСМИЧЕСКИ СВЕТОВЕ

Отначало са били водени като подраздел Пост-Разделенски светове; на много места и сега биват водени така. Все повече обаче се налага мнението, че това е отделен раздел.

Типичното и определящо за раздела е, че голяма част от населението на света работи и живее не на планетата на света, а на космически кораби или станции. Твърди се, че 5% е границата, над която един свят бива причисляван тук (има и изключения); има и светове, в които под 5% от населението е за постоянно на планетата. Има Космически светове, които не са земеподобни, и на тях не може да се живее без скафандри, или дори специални укрития. Съществуват дори такива, които нямат централен свят — това е просто отвор на портал към пространството около съответния Релеен свят, през който се прелита с космически кораб. Безтелесните споделят, че най-честият начин да се отвори за заселване нов Космически свят, е просто корабите с преселенците да се пуснат някъде из Космоса, където да си намерят подходящо местообитаване. Твърди се, че не винаги такива преселенци успяват да запазят връзката със системата трансмитери, и се изгубват; не е имало обаче случай изгубени преселенци да открият съществуващ вече свят, и да бъдат регистрирани на него.

Сред Космическите светове има както светове на Стандартни, така и на Аугментирани; тук са и, средно статистически, най-плавните преходи и най-малките разлики между двата типа раси.

Като подтип на Космическите светове са лепнати (без особено реално основание — просто за да не се създава за тях отделен тип, тъй като не са много) световете, които моделират Земята, или земеподобна планета, в далечното бъдеще. Отличават се главно по флората и фауната си (често смайващо абсурдни, а понякога откровено изсмукани от нечий пръст), понякога и по географията (представата за бъдеща география на различните светове също може да бъде твърде различна).

СВЕТОВЕ НА АУГМЕНТИРАНИ

Разликите вътре в този тип са много по-големи, отколкото във всички останали светове на Стандартни, взети заедно. За удобство на Стандартните обаче повечето светове на Аугментирани биват слагани в него. Има, разбира се, и изключения — Стражевите светове на Аугментирани се водят при Стражевите светове; някои други светове на Аугментирани, характерът на които е по-силно изразен от проявите на аугментираност, също се водят при съответните групи светове — Художествени, или Фентъзи, или Космически...

Разликите между подтиповете тук като правило са по-малки, отколкото между типове или дори подтипове светове на Стандартни. Причината е, че няма толкова ясно разграничение на подтиповете; броят им е много по-голям, отколкото на типовете и подтиповете Стандартни (за сметка на много по-малкия брой на светове средно в тип). Също така, обикновено един свят на Аугментирани поддържа много и твърде различни тезауруси (често — и тезауруси на Стандартни); дори когато поддържа само един, този тезаурус най-често е много по-широк и от най-широките тезауруси на Стандартни, базирани на единичен свят.

Точна класификация на подтиповете му просто няма. Дефинирани са десетина-двадесет от най-масовите подтипове (с по пет-десет свята в подтип), и сред Стандартните непрекъснато се водят горещи спорове и научни битки какви други подтипове е логично, нужно и редно да се дефинират.

Стандартната представа за свят на Аугментирани е за свръхтехнологичен, свърхурбанизиран и прочее свят. Много от тях наистина са такива; някои изглеждат на Стандартните като особено абсурден, шантав и на моменти зловещ техно-кошмар. Има обаче светове, които са по-природни, или по-праисторически, или по-иррационални от кой да е свят на Стандартни. За някои от тях терминът „свят“ се използва просто фигуративно — изобщо не се касае за планета, или дори за каквото и да било подобие на реално

пространство с обичайните физични закони. Има и всякакви други съчетания, които могат да смят чието и да било въображение.

СВЕТОВЕ НА БЕЗТЕЛЕСНИ

Безтелесните като правило нямат нужда от светове, за да живеят. Въпреки това някои от тях са избрали да живеят на определен свят (понякога и на повече от един, дори едновременно). Смята се, че най-често го правят на светове на Стандартни или Аугментирани; около стотина свята в Резервата обаче се водят официално светове на Безтелесни.

Този тип няма подтипове — всеки свят в него е сам за себе си. Почти всички класификации на светове само го споменават; почти винаги Стандартните и Аугментираните не го взимат предвид, когато говорят за светове в системата (освен ако не се каже изрично, че нещо важи за, или и за светове на Безтелесни — а такива неща са много малко).

Разнообразието на тези светове дори превишава това на Аугментираните, въпреки малкия им брой. На един от тях, наричан популярно Хилядата сетива, нещата могат да бъдат възприемани по безброй различни начини, в зависимост от подхода на желаещия, или личността му. Каквото за един е планинска поляна, за друг може да е океанско дъно, или вътрешност на огромна машина, или модернистичен град, или структура преплетени електромагнитни полета, или симфония от пряко комуникирани настроения... На друг, известен като Реката, непрекъснато всичко се променя; твърди се, че промените зависят от всеки, който ги вижда, но поне Стандартните не са успели засега да установят каквато и да било връзка. На трети, наричан от повечето хора История, всяко заспиване, поне на Стандартни, води до сън, който включва цял един живот някъде и някога; твърди се, че до най-много два-три месеца на него и най-издръжливите или полудяват, или придобиват твърде много от качествата на Безтелесни. И тези светове са направо банални на фона на някои други.

Повечето Стандартни смятат, че на светове на Безтелесни не се допускат Стандартни или Аугментирани, но това не е истина — няма свят на Безтелесни, който да отказва достъп на другите раси. На някои

такива светове не-Безтелесните биват учтиво молени да не се заселват (има случаи, които пренебрегват тази молба — последствията са най-различни, понякога никакви). На други самата идея за заселване е немислима, по едни или други причини. На трети заселването е свободно, някъде с определени ограничения или предупреждения, другаде — без.

На един от тези светове, известен само с официалния си номер, има такова условие за заселване: докато живееш там, трябва да си Безтелесен: ако не си, но искаш да се заселиш, ти дават съответните възможности. Когато това се разбрало, потокът кандидат-заселници бил страховит. На никого не било отказано, но с предупреждението, че да бъдеш Безтелесен не е толкова лесно или приятно, колкото повечето Стандартни мислят. И наистина, оказало се, че по-малко от един на сто хиляди издържа повече от година. Отказалите се твърдят, че просто са разбрали с времето, че това не е каквото са очаквали или желали, и че не им харесва. Към 972 ОП броят Стандартни кандидати за заселници на този свят е спаднал почти до нулата. (Повечето отказали се да опитат не толкова вярват, че и на тях няма да хареса, колкото подозират някакъв мръсен номер на Безтелесните.)

ТРАНСМИТЕРИТЕ

Връзката между световите се поддържа чрез т.нар. трансмитери — устройства за прехвърляне на материя (както вещество, така и чиста информация). Трансмитерите са разработени като технология от Безтелесните, и се произвеждат от тях. Точният им начин на работа не е разкрит от Безтелесните в разбираем за Стандартни вид; много пъти те са го обяснявали, заедно с изключително сложната му теоретична база, но няма случай някой от Стандартните да го е разбрал напълно. (Официално и Аугментираните са в същото положение. Има слухове, че някои от най-високо Аугментираните владеят технологията достатъчно, за да могат да постигнат в непродължителен срок производствени възможности — но ако това е вярно, те го крият.) Трансмитерите обаче са направени така, че Стандартните и Аугментираните да могат да работят с тях, и Безтелесните са поели ангажимента да се грижат за изправността на тези възли, които Стандартните не могат да разберат.

През първите около двеста години след Разделението трансмитерите определено не са били свършени — имало е нещастни случаи при използването им, макар и редки. Оттогава тези нещастни случаи са сведени на практика до нулата (макар понякога, много рядко, почти само при неголеми и не съвсем официални трансмитери, да се случват най-различни неочаквани и нежелани ефекти). Безтелесните твърдят, че няма как една техника да е свършена; много Стандартни обаче подозират, че всъщност комуникаторите на практика са свършени, и отклоненията в работата им се дължат на намеси на Безтелесните, за техни си цели.

Често трансмитерите се използват за цели, различни от оригиналните — класически пример е апаратурата за лечение на рак и инфекциозни болести, създадена на Академия. Правени са (и непрекъснато се правят) безброй опити Стандартни или Аугментирани да овладеят трансмитерната технология до степен да създадат трансмитер; няма оповестен случай на дори минимално приближаване

до успеха. Повечето хора смятат, че Безтелесните тайно пречат. Специализирана група от високо Аугментирани веднъж е правила анализ на проблема, използвайки огромни ресурси, и е стигнала до извода, че обхващането и използването на теоретичните принципи, на които е базирана трансмитерната технология, е по силите единствено на интелект с ресурсите на Безтелесен. Възможно е това мнение да е по-близо до истината от другото. Възможно е обаче да са верни и двете.

Към момента не е известен случай два свята да са се свързали помежду си иначе освен чрез трансмитер, или дори да са успели да определят взаимното си местонахождение. Правени са много опити, всичките без успех.

В класическия си вид един трансмитер представлява нещо като портал, който свързва два свята, намирайки се едновременно и в двата. При това като правило няма никакво значение дали световите са реални, или не (въпреки че няма случай за някой свят да е известно с пълна сигурност дали е реален свят, паралелен негов вариант, виртуална симулация или нещо друго). Вероятно или трансмитерите разполагат с различни начини за свързване на различните светове, или работят на някакво толкова базово ниво, че за тях няма значение какъв точно е един свят.

Реално нещата са още по-сложни дори от това — има например трансмитери, които свързват светове със съществена разлика в атмосферното налягане, но през тях не духа непрекъснато вятър. Трансммитер може да бъде настроен какво точно да прехвърля и какво — не, до невероятни подробности — трансмитерите на някои светове например са настроени да не пропускат хора с враждебни към техния свят намерения. (Реално колкото е по-сложна една настройка, толкова по-трудна е; настройки като споменатата обикновено са по силите само на Безтелесните.)

Трансммитери могат да свързват и какви да е две точки — например две места на един и същи свят, или космическото пространство около два свята, и т.н. Съществуват трансмитери, при които единият изход не е фиксиран като място и форма, а може да бъде настроен да се появи където и да било в определени рамки (най-често в рамките на единия от световите, които свързва), или да прехвърли точно определено нещо или място от единия в другия свят.

Съществуват трансмитери, които могат да прехвърлят даден обект или обем (включително себе си) от едно място на друго, вкл. между светове. Има и други, още по-странни видове трансмитери.

Трансмитерите могат принципно да модифицират информацията, която прехвърлят. Конкретните модели позволяват модифициране с различна сложност (някои — абсолютно никакво, други — далеч надхвърлящо въображението на кой да е Стандартен), и в различни сфери (не един от световите — публични домове например разполага с трансмитерни възли, специализирани не за пренос на разстояние, а за смяна на външността, пола или други физически елементи).

Цената, на която може да се получи трансмитер от Безтелесните, е най-различна, и зависи от какво ли не. В някои случаи това може да стане дори безплатно. В други изисква една или друга цена, платима в пари, стоки или поети задължения. Много често Безтелесните направо отказват, независимо от цената; обяснения за отказа най-често не се дават. Понякога причините е възможно да се предположат, дори ако няма обяснение; ако бъдат отстранени, е възможно ново поискване да не срещне отказ. Понякога няма каквито и да било предположими (поне за Стандартен или Аугментиран) причини.

КОМУНИКАТОРИТЕ

Голямата част от техниката, създадена от напредналите Стандартни, почти всичката на Аугментираните и всичката, създадена от Безтелесни, се управлява през специални интерфейси за връзка между човек и машина — т.нар. комуникатори. (Аугментираните обикновено разполагат с вживени или вградени комуникатори; при Безтелесните комуникаторът обикновено е част от същността им, и/или може да бъде създаден мигновено чрез възможностите им.)

В широкия смисъл на думата комуникатор е всеки интерфейс между съзнание и каквото и да било друго (вкл. друго съзнание). Стандартните обикновено имат предвид под думата устройства, направени за връзка между ума на Стандартен и техника, управлявана чрез комуникатор, или съзнания на Аугментирани или Безтелесни; по-рядко — за пълна връзка с друго съзнание на Стандартен.

Както почти винаги в такива случаи, Аугментираните и Безтелесните ползват извънредно точни, но и сложни класификации на комуникаторите, докато Стандартните използват опростена класификация. В нея комуникаторите са разделени на класове. Строга граница между различните класове няма, разделението е „за удобство на класификацията“.

Първи клас комуникатор е всяко едно устройство за връзка, управлявано чрез механични изводи (клавиши, бутони, ръчки...), глас или движения на тялото. Тук спадат всички популярни видове компютърни терминали, телефони, видеофони и т.н.

Втори клас комуникатор се управлява чрез мисли. Технологиите, чрез които той приема мислите, са различни — някои са достъпни и използвани дори от Стандартни, други са неразбираеми дори за Аугментирани. Обратното пренасяне на информация обикновено става по същия начин — такъв комуникатор например може да предава сензорен вход пряко в ума на комуникиращия, все едно той възприема нещата със собствените си сетива. Предаваната информация може да се обработва, филтрира и модифицира, теоретично безкрайно, но на

практика в определени граници, в зависимост от какво позволява комуникаторът.

Трети клас комуникатор позволява фронтране на личност — „разпределяне“ или „пренасяне“ на личността на комуникиращия върху различни потоци данни, различни места и т.н. В известен смисъл той придава на комуникиращия Стандартен или Аугментиран някои от качествата на Безтелесен. Чрез него например човек може да бъде на няколко места едновременно (и да изпълнява различни задачи на всяко място, без да се разконцентрира или да губи връзката с цялото). Личността при фронтрането може да бъде модифицирана на „другия край“ по определен начин (прави се рядко, но принципно е възможно). Елементи или части от личността могат да бъдат оставяни с определена задача върху подходящ носител (напр. компютърен симулатор, или изкуствено тяло), и след интервал от време да бъдат „погълнати“ и усвоени обратно. Фронтрането на личността позволява и много други възможности. Това е и най-високият клас комуникатор, който може да се използва от Стандартни пълноценно — ограничението е в това какво може да понесе като вид комуникация същността на Стандартния (и да остане след това същност на Стандартен).

Четвърти клас комуникатор позволява пълно пренасяне, мултиплициране, сливане, преструктуриране или модифициране на личността, заедно с цялата ѝ памет и всичките ѝ качества, и ако е необходимо и има връзка с подходящ трансмитер, със създаване или пригаждане на съответния физически носител. Теоретично погледнато, всеки Безтелесен е просто личност с вграден в нея комуникатор от четвърти клас, и подходящ трансмитер. Твърди се, че тези възможности са най-долната не повече от една хилядна от възможностите на комуникатор четвърти клас; повечето негови други възможности обаче са неразбираеми за Стандартните. Дори от Аугментираните подобни комуникатори използват само Възловите отговорници и някои особено високо Аугментирани. Носят се слухове, че ако Стандартен успее да използва пълноценно дори само основите на четвърти клас комуникация, това се зачита за успешно положен изпит за приемане за Аугментиран или дори Безтелесен; подобно нещо обаче на практика не се е случвало никога. Учените смятат, че принципна разлика между комуникатор трети и четвърти клас няма,

просто този от трети клас е „орязан“ до само тези възможности, които са за Стандартни.

По-високи класове комуникатори принципно съществуват, но като правило Стандартните дори не могат да разберат какво принципно те биха могли да предложат в повече от четвърти клас.

Интересен момент е лъгането чрез комуникатори. Отначало се е смятало, че втори клас комуникатор не позволява лъжи, но на практика се оказало, че не е никак трудно да се лъже и чрез него: въпрос на тренировка и настройка на начина на мислене. Сливането на личностите, предлагано от трети клас комуникатори, се оказало по-костелив орех за лъжците — принципни технологии как да се лъже и при него са били разработени още със създаването на този клас, но са били нужни повече от сто години, за да бъдат доведени до практическа използваемост, и още поне триста години са били на практика неизвестни за обществото. Реализирането им е много по-трудно, отколкото лъгането чрез мисъл през втори клас комуникатор; на практика са недостъпни за повечето Стандартни. Обикновено са базирани на създаване и поддържане на изкуствено калкирани личности; съществуват и други методи. Принципно се предполага, че сходни техники биха позволили да се лъже и чрез четвърти клас комуникатори; данните някой да е успял обаче са твърде оскъдни, заради твърде оскъдното използване на четвърти клас комуникатори от Стандартни и Аугментирани.

РАСИТЕ

Когато напредъкът в генетиката и нанотехнологиите го е позволил, много хора са се заели да променят качествата си. Отначало са се правели различни аугментации — засилване на паметта или скоростта на мислене, физическата сила, бързина, способности за комуникация, за пряка връзка с компютри, и т.н.

Разбира се, най-желаната аугментация е било безсмъртието. Още първите Безтелесни обаче подчертават, че на човек би му омръзнало да живее твърде дълго, а ако се вземат мерки да не му омръзва, това вече няма да е човек. Тяхната алтернатива е хората да се опитват да живеят нормалния си срок пълноценно. Много хора не са им вярвали, но са откривали, че е така. Точно преди Разделението повечето хора са опитали лично някакъв вариант на удължаване на живота. Много в крайна сметка са станали Аугментирани или Безтелесни. Някои са си дали живот докато не им омръзне да живеят — но за няколко поколения са открили, че на пълноценно изживян живот му стигат стотина години. В крайна сметка в гените на почти всички хора е останала средна продължителност на живота около 100–110 години и пълноценно здраве (и най-често запазен ум) почти до края.

С продължаването на напредъка възможностите на промяна скоро са надминали човешката изобретателност, и промените са започнали да се групират по типове. Повечето от тези типове не са наследствени; някои обаче са. Комбинацията от унаследяване и общи модели е довела до създаването на обособени групи хора, които имат всички белези на отделна биологична раса (или дори вид, но терминът „раса“ се е наложил за обозначаване на всички такива групи), и поддържат социална и културологична обособеност. Много типове обаче са твърде малобройни, и не са каталогизирани като отделни раси (някои от тях упорито се борят за този статут), а има и хора, които е трудно да бъдат причислени към която и да било раса.

Някои от така създадените раси са базирани на чиста практичност като същност; повечето обаче са измъкнати от

обществени фантоматични модели, и в крайна сметка са базирани на художествени произведения. Класически са Толкиновите раси, базирани на творчеството на Дж.Р.Р.Толкин. Освен това, за капак на всичко, към 972 ОР вече са налични няколко разумни в някаква степен раси, изкуствено създадени на базата на животни — делфини, шимпанзета, китове, дори динозаври.

Основното създаване на раси и прехвърляне на хора между тях е било около времето на Разделението. Точният брой на расите не е фиксиран, тъй като от време на време се създават нови или изчезват стари. Пълният им (доколкото е възможно) списък е известен единствено на специалистите.

Съществуват сложни класификации на расите. Както е често и с други неща, повечето Стандартни изучават и използват опростена класификация. В нея всички Аугментирани са обединени в обща раса, Безтелесните и Предният фронт — в друга. (От една страна, разликите между различни типове Аугментирани са много по-големи, отколкото между расите Стандартни; от друга обаче малко типове са рязко разграничени от останалите, както е при расите Стандартни, и често разграничението не е много ясно за Стандартните. При Безтелесните това е още по-изразено — разликите между различните им типове са непредставими като размери, но рязко разграничение между типовете на практика не съществува; също така, един индивид може да сменя типа си, или да принадлежи към няколко типа едновременно...)

Случва се индивиди да поискат смяна на расата, към която принадлежат. На някои светове процентът на тези хора достига 50 и повече; на улегнали светове като Академия той е близък до нулата. Има светове, които го забраняват, или обитателите им изобщо не знаят, че то е възможно; такъв е например Ортодокс. Искането се отправя до Безтелесните от Свързката, и те решават дали то е допустимо — както според момента и расата, така и според индивида. Пак те извършват промяната; същността ѝ е използване на смес от генетични технологии и нанотехнологии, или използване на специализиран трансмитер. Често налагат някакви ограничения или искат нещо в замяна (като правило свързано с искацията смяна на расата, а не с някакви нужди на Безтелесните).

Много светове на Стандартни също принципно владеят тези технологии; Безтелесните обаче са дали да се разбере, че не одобряват

безконтролното им използване, в смисъл че го наказват по извънредно поучителни начини. Особено когато е недобронамерено.

По-развитите светове обикновено следят повече или по-малко строго за спазване на принципите на политическата коректност към различията между расите (в смисъл, че хем се мъчат да признават и уважават различията, хем се мъчат да се правят, че ги няма). Степента на спазване е твърде различна: на Средновековните или по-древно ориентираните светове обикновено не е голяма, докато примерно пост-Разделенските светове най-често са почти вманиачени на тази тема. За Аугментираните и най-малката проява на политическа некоректност е обикновено равносилна на криминално престъпление; сред Безтелесните подобно нещо изобщо може да се види само от заточените на световете-затвори. Като цяло, опитите за спазване на политическата коректност често водят до комични ситуации, понякога до направо абсурдни.

Следва списък на някои от расите, по групи.

БЕЗТЕЛЕСНИ / ПРЕДЕН ФРОНТ

Критериите за Безтелесност по принцип не са много ясни за повечето Стандартни. Като цяло се смята, че Безтелесен е личност, която не притежава постоянно фиксирано, или официално тяло. Границата между високо Аугментирани и Безтелесни обаче е много размита; често личности, които официално се водят Аугментирани, далеч превишават като възможности (вкл. типични за Безтелесните) други, които официално се водят Безтелесни.

Къде живеят Безтелесните по начало не е много ясно. Смята се, че огромният процент от тях са извън Резервата. Малка част от тях живеят, или поне пребивават често, на светове от Резервата. Отделно от това, един Безтелесен може да се намира едновременно на повече от едно място (и обикновено е така), или дори принципно да не може да се формулира за него понятието местонахождение (за много от тях вероятно и това е така).

Първите Безтелесни са използвали като физически носител за личността си мощни машини за обработка на информация — по същество, свръхкомпютри. Чрез техните възможности Безтелесните са открили начини да пригаждат стандартни природни структури като свой носител. Потвърден факт е, че всяка една среда, в която се изразходва енергия, може да бъде носител за Безтелесен; смята се, че принципно всяка една среда може да му бъде носител. Безтелесните официално твърдят, че като „пасив“, т.е. постоянна част — нещо като памет — може да се използва принципно всякаква материя, докато за „актив“ — активно обработване на информация, и оказване на въздействие върху околната среда — е нужна материя със свободна енергия в нея. Вероятно това е истина.

Понятия като националност или пол, естествено, са неприложими за Безтелесните. Сред хората, които са станали Безтелесни, има от на практика всички националности в човечеството; към 972 ОП обаче националностите имат някакво значение за под 1% от Стандартните, и вероятно за 0% от Аугментирани и Безтелесните. Сред най-първите Безтелесни големият процент са били като хора

мъже; отдавна обаче съотношението между половете е на практика изравнено. Също така, много Безтелесни включват в личността си компоненти от повече от един човек, често от различни полове, или пък не съдържат човешки компонент в значима, или дори в никаква степен. Отделно от това, всеки или почти всеки Безтелесен безпроблемно може да си създаде каквото тяло пожелае, така че понятието пол за тях е безсмислено.

Броят при Безтелесните е изключително размито понятие (твърди се например, че чрез критериите, които дефинират Безтелесен като отделен индивид, също и цялото човечество може да бъде дефинирано като един свръхиндивид). Въпреки това обаче е общоприето, че този брой се увеличава. Случаите, когато Безтелесни прекратяват съществуването си, или престават да бъдат отделни индивиди, са по-малко от тези на поява на нови Безтелесни. Новите Безтелесни започват съществуването си по няколко възможни начина. Един е да бъдат създадени като Безтелесни по начало, или пък да са обособени части от Безтелесен или група Безтелесни, които да придобият самостоятелност и статут на отделен индивид. Друг е на Аугментиран или Стандартен да бъдат придадени качества на Безтелесен (т.нар. „приемане от Безтелесните“); смята се, че всеки може да бъде приет за Безтелесен, ако издържи определен изпит. Известно е, че има и други начини.

Изпитът за приемане за Безтелесен е една от масовите легенди сред Стандартните. (Аугментираните обикновено са много по-наясно за какво става дума.) Причината е, че повечето Стандартни твърдо асоциират Безтелесните с безсмъртието. За изпита се носят какви ли не слухове, някои от тях очевидно неверни. Специалистите са почти единодушни, че този изпит може да приема най-различни форми, според изпитвания и изпитващите, момента и ситуацията, и какво ли още не. Оттам нататък обаче едва ли не всеки специалист е на различно мнение за подробностите. Безтелесните не правят нищо, за да внесат яснота по въпроса; много хора смятат, че те даже умишлено внасят още повече неяснота и объркване.

Твърде много Стандартни смятат Безтелесните за априори безсмъртни. Повечето от тях наистина са, поне по Стандартните критерии. Истината обаче е, че Безсмъртните просто не са обвързани с това да умрат и изчезнат в определен срок. Има предостатъчно

известни случаи, когато Безтелесни са преставали да съществуват по един или друг начин. Най-често това е било като напълно престанат да бъдат отделна личност, и предадат ресурсите си на друг Безтелесен. (Обикновено подобно „сливане“ запазва личностите в някаква степен, но понякога някоя избира напълно да се разтопи в другата/другите.) Има случаи на такива, които са решавали, че не виждат повече смисъл в съществуването си. Има (макар и изключително редки) случаи, когато Безтелесни са загивали при експерименти. Твърди се, най-сетне, че е имало и случаи, когато някой от тях е решавал, че ще живее още известно, но ограничено време, и не повече, по морална или каквато и да било друга причина — и са го спазвали.

Твърди се, че сред Безтелесните има вярващи; не е известно обаче някой от тях да се кланя на религия, популярна сред Стандартните (въпреки че повечето религии си приписват влияние и сред Безтелесните). За други пристрастия се смята, че ги вълнуват още по-малко; надали обаче ще намерите вид спорт (или хазарт, или свят-курорт, или дори популярен публичен дом), който да не твърди, че сред поклонниците му има Безтелесни.

Почти всички Стандартни са убедени, че Безтелесните нямат емоции. Безтелесни от Свързката са споделяли, че при някои нещата действително са такива, при други обаче — не. Във всеки случай, не е известно някога някой Безтелесен да е изпуснал от контрол емоциите си — и особено гнева си. Като се имат предвид възможностите на повечето Безтелесни, резултатът вероятно би бил по-страшен от всичко, способно да се побере в умове на Стандартни — от ядрена война, та до библейския гняв Божи.

Повечето Стандартни са убедени, че Безтелесните са абсолютни логици, и че всеки от тях би стигнал до точно същия извод при еднакви обстоятелства — така че те действат реално като един свръхиндивид. На практика не е така. Те наистина са изключително логични, но базовите постулати, на които е съградена личността на всеки от тях, могат да варират твърде много — дори повече, отколкото при Стандартните. Оттам и решенията, които взимат в еднакви обстоятелства, може да се различават твърде много. Колкото по-общи и базови ценности и връзки се засягат, толкова по-големи са разликите в решенията между различните Безтелесни.

Някои хора смятат, че Безтелесните са по природа добри, други — че са зли. Като изключим личните или религиозни пристрастия и убеждения, с които се подхожда към тях, Безтелесните най-вероятно не са нито добри, нито зли. От една страна, всеки Безтелесен знае, че е по-изгодно да бъдеш добър. От друга обаче, повечето Безтелесни се ръководят не от доброта, а от изгодата си — а тя не задължително винаги е добра за всекиго; понякога може да бъде страховито зла, без да го възнамерява умишлено. В такива случаи обаче тя обикновено засяга изгодата на други Безтелесни да бъдат добри, така че Аугментираните и Стандартните реално рядко страдат от злини, причинени от Безтелесни.

Както винаги и за всичко, има Стандарни, които са убедени, че Безтелесните са зли, или дори че са изворът на всяко зло. Повечето от тях изповядват това убеждение на религиозна почва. Има и такива, които просто смятат, че Безтелесните и Аугментираните държат в робство Стандартните (или че Безтелесните държат в робство Аугментираните и Стандартните). Някои от тях призовават Стандартните да се обединят срещу Безтелесните и да ги унищожат. (Не е много ясно как ще стане това; вероятно огромният процент Безтелесни биха могли, всеки от тях поотделно, да унищожат всички Стандарни до последния в мига, в който го решат.)

Неведнъж Безтелесни са били питани (или подпитвани) има ли нещо вярно в това мнение. Отговорът винаги се е свеждал до вариант на едно и също: че Безтелесните са много по-различни помежду си от Стандартните, във всяко едно отношение, включително и в отношението към Стандартните. Че дори ако Стандартните успеят да се обединят и да нападнат Безтелесните, пак към тях ще има най-различно отношение, включително до пълно оправдаване и безрезервна подкрепа. И че дори ако това нападение изправи Безтелесните пред пълно унищожение, тези разлики пак ще ги има, и пак ще са в целия този диапазон... Най-вероятно или абсолютно всички Безтелесни са се наговорили да отговарят точно това, или то наистина е вярно.

Официално Безтелесните нямат никакъв вид управление; псевдо-социумът, който изграждат, би могъл да се определи като либертарна анархия. Имат обаче отлично действаща правосъдна система, базирана на аналитично право, която решава споровете помежду им, и при

необходимост определя как да бъдат взети общи решения. Когато даден спор засяга и Аугментирани, и особено Стандартни, той като правило се решава според юридическото законодателство на най-ниското участващо стъпало; буквата на закона винаги се спазва, но не винаги се тълкува по обичайния начин. Сърцевината на тази правосъдна система е изградена от синтетични интелекти, създадени от Безтелесните специално за целта. Класически пример е съдът на Свръзката.

Извън правосъдната система, Безтелесните обикновено участват в „работни групи“ или „проекти“, които реално са това, с което Безтелесните се занимават. Един Безтелесен може да участва в неограничен брой проекти, освен ако някой проект не го ограничава в това отношение. Без съмнение най-известният сред Стандартните такъв проект е „Свръзката“ — групата Безтелесни, която се грижи за континуитета на тезауруса на човечеството (част от това ѝ задължение е грижата за Резервата). Всички такива групи имат правила, които желаещите да участват трябва да приемат, и след приемането си имат за тях силата на закон. Правилата зависят от същността и целите на проекта. Нарушаването им може да доведе до осъждане на провинилия се; присъдите са безкрайно разнообразни и изобретателни. В особено тежки случаи може да се стигне до доживотно (което обикновено ще рече завинаги) заточване на свят-затвор. (Не е известно дали това е най-тежката присъда за Безтелесни, или една от най-тежките, или има и по-тежки.) Често тези „проекти“ се държат един към друг буквално като отделни държави — имат нещо като „дипломатически отношения“, „лица/каналы за контакт (един вид посланици)“, и т.н.

Пред Стандартните и Аугментирани Безтелесните се представят с „официален номер“, състоящ се от буквата Х и двадесетцифрено десетично число. Твърди се, че това е пригодена за използване от не-Безтелесни форма на идентификацията, която използват помежду си. Тъй като все пак тя не е особено удобна за Стандартните, често Безтелесните използват за общуване с тях дефинирана личност (обикновено я изобразяват всеки път с една и съща външност, или дори ѝ създават истинско физическо тяло), която носи типично за Стандартен име. Един Безтелесен може да поддържа и повече от една такава личност, за контакти с различни хора, организации или светове — или дори с едни и същи, ако прецени, че

ситуацията го налага. Ако личностите са реализирани като различни оперативи (виж по-долу), те могат съвсем реално да не обменят информация помежду си пряко, и да не знаят какво върши другият — или пък да го правят по начините на Стандартните. (Безтелесният, разбира се, обикновено разполага с пълната информация за всеки — но принципно дори това не е задължително.)

Типичната схема на личността на Безтелесен, която изучават Стандартните, е човешка личност като ядро, с добавени огромни възможности за обработка на информация, памет и др., и с инструменти, чрез които да пригажда някои видове околна среда като носител на личността си. Първите Безтелесни са били точно такива, повечето от започващите Безтелесни също минават по този път. В процеса на „израстване“ обаче тази структура се модифицира и усъвършенства по начини, непредставими за Стандартните.

Съществуват и други варианти на личност — например личности, създадени изцяло по изкуствен път. Като илюстрация за гъвкавостта на схемата един такъв Безтелесен веднъж е използвал за носител на личността си в продължение на няколко дни мозъците на населението на един от световите. (Неговите процеси са били реализирани на ниво тунелни ефекти между атомите, така че не са пречели на нормалната електрохимична дейност на мозъка; хората не са имали никакъв начин да усетят присъствието на Безтелесния.) Често ядрото на личността на Безтелесния е хибридно между човешка личност и изкуствен интелект. Понякога в един Безтелесен участват „на акционерен принцип“ други; степента на участие може да засяга или не свободата на личността му, или да има всякакви най-фини нюанси.

Вътрешното устройство на личността на един Безтелесен е сложно. Съществуват няколко основни типа структури — класическа (пирамидална), плоска, хомогенно свързана и т.н. Реално никой Безтелесен не реализира някоя структура в чист вид. Някои използват основно една, с подобрения чрез заемки от другите структури. Други реализират в различни свои части различни структури, създавайки йерархии от типове структури. Трети експериментират с нови структури. Освен това, Безтелесните като правило могат мигновено да променят вътрешната си структура според необходимостта, и често го

правят според изискванията на задачите, които изпълняват към даден момент.

Най-добре изучена и най-проста за обясняване на Стандартни е класическата структура; тя е и първата възникнала, и Стандартните обикновено изучават нея. Личността се структурира като йерархия от съзнания. На най-горно ниво съзнанието е само едно — центърът на личността на Безтелесния. Всяко съзнание от по-горно ниво разполага с по няколко подчинени от по-ниско ниво. Съзнанията (терминът е „оперативи“) имат различна при различните Безтелесни и на различните нива степени на автономност и самоосъзнаване; в учебнически случай те са способни на самостоятелно обмисляне и взимане на решения в рамките на задачата, а също и за странични проблеми и явления, и схващат себе си като част от цялостната личност (реално има както много по-ограничени, така и много по-автономни). Целта на всяко съзнание е да изпълнява — пряко или чрез подчинените си — автономни задачи, спуснати от по-горното ниво.

Като класически пример за Безтелесен може да бъде даден Отговорникът на Ортодокс. По класификацията на Безтелесните той е от сравнително нисък клас, избрал доброволно да остане на това ниво, докато не привърши определена задача. (Която е именно връзката му с Ортодокс; Отговорникът се безпокои, че ако оперативът, който се занимава с нея, слезе твърде ниско във вътрешната му йерархия, задачата може да бъде прекратена, и ресурсите — пренасочени другаде. Казано с други думи, Отговорникът се бои, че може да еволюира в нещо, което не би желал да бъде, поне не преди да си изпълни задълженията. Подобни случаи не са рядкост сред Безтелесните.)

Започнал е по класическата формула — като млад учен малко преди Преселението, при когото откриват смъртоносно заболяване. Лабораторията му се е занимавала с разработка на фантоматични машини — свръхкомпютри за създаване на виртуална реалност. Към този момент вече е имало стотици успешни опити за пренасяне на човешко съзнание в информационна машина; колегите му предложили да направят опит с него, той се съгласил, и опитът успял. Прекарал близо десет години в различни конструкти, докато други Безтелесни не открили начин да налагат личността си върху материя извън компютър, и не му предали технологията. Заел се да работи към

създаващата се тогава Свръзка. Основно негова заслуга е утвърждаването и създаването на четири свята, два от които са Ортодокс и Академия.

Към 972 г. ОП той е структуриран като почти чист вид класическа структура. Личността му включва много нива; оперативите му имат сравнително висока за Безтелесен степен на самостоятелност. С отговорничеството на Ортодокс се занимава един от оперативите на второ ниво, непосредствено под ядрото на личността му — казано другояче, тази задача е важна за Безтелесния.

Отговорничеството на Ортодокс е поделено на още по-ниско ниво между оперативи за социалната структура на планетата, физическата ѝ структура, стабилността на звездата ѝ и околокосмическото пространство, и т.н. Всеки от тях разполага със свои йерархии от подоперативи; този за социалната структура например разполага с подоператив за управление на физическите му тела из планетата (на него пък на свой ред се подчиняват подоперативите, които реализират личностите на тези тела), подоператив за глобално следене и наблюдение, подоператив за социално планиране и връзка с Патриарха, и т.н.

Физически голямата част от Безтелесния е структурирана неизвестно къде, вероятно извън Резервата. Оперативът, отговорен за Ортодокс, е структуриран отчасти в повърхността на слънцето на Ортодокс, отчасти в астеносферата на планетата; малка част от него заема телата, които живеят на Ортодокс (техните индивидуални оперативи), друга част е фиксирана в различни предмети или обекти на планетата, друга непрекъснато се прехвърля от място на място. Както и при всеки друг Безтелесен, отделните части се свързват помежду си чрез псевдотрансмитери, създавани в заеманата структура точно както и впечатването в нея на личността на Безтелесния, и при нужда могат мигновено да бъдат прехвърляни от едно място на друго.

АУГМЕНТИРАНИ

Към 972 ОП голям процент от Стандартните имат най-различни дребни (или не толкова дребни) аугментации. За Аугментирани се считат тези, чиито аугментации надминават определена граница, но не са стигнали до степен изобщо да нямат едно определено тяло, дори само официално. Общоприета формулировка на долната (а и на горната) граница не съществува. Има няколко основни формулировки на критериите, някои от които се използва в повечето случаи. Доста светове имат свои формулировки; често един и същи свят използва различни формулировки за различни цели. Примери:

Спортни цели: Почти навсякъде спортисти с аугментации не се допускат до състезания, ако аугментациите им биха могли да повлияят по какъвто и да е начин представянето им. На повечето места се допускат изключения за аугментации, които компенсират увреждането на инвалид; като правило в тези случаи аугментацията трябва да отговаря на точно определени критерии, а често не е допустима, ако се използва пряко във вида спорт. Съществуват спортни състезания, най-често екстремни спортове, на които са допустими аугментации в определена степен (всъщност, аугментации от по-висока степен превръщат всеки спорт в екстремен).

Приемане на Стандартни за Аугментирани: Почти навсякъде се изисква задължително трета степен връзка с компютри (вживен/вграден комуникатор, позволяващ директно фронтране на личност). (Стандартизираният начин за общуване между Аугментирани е именно чрез комуникатор и система специализирани метаезици, базирани най-често на частични фронтирания на личност.) На много места се изискват и други аугментации. На високо Аугментирани светове често се изисква задължително вживен или вграден трансмитер от по-нисък клас. Отделно всяка професия при Аугментирани има своите изисквания.

Световите на Аугментирани оказват върху тях много повече влияние, отколкото световите на Стандартни — върху Стандартните. На някои светове на Аугментирани например гледат накриво тези,

които живеят много по-дълго от средното за Стандартни, на други смятат за нормално да живееш безкрайно. В други отношения разликите са още по-големи.

Общоприето е, че сред Аугментираните има отделни раси. Както е и с много други неща, разнообразието между тези раси е дори по-голямо от това между расите Стандартни, но разликите между расите са доста по-малки, отколкото при Стандартните, за сметка на много по-големия им брой и вътрерасови вариации. Отделно от това, често разликите между две раси на Аугментирани са трудно разбираеми за Стандартни, или им изглеждат без голямо значение, а това не е така. Затова Аугментираните обикновено не подчертават расовите си разлики пред Стандартни — едно, за да не ги обременяват и затрудняват, и друго, защото... хм, просто не им дължат обяснение кой Аугментиран какъв е, и защо. Така че видовете раси сред Аугментираните, и разликите и описанията им са известни сред Стандартните само на учените-специалисти.

Много Стандартни смятат, че всички Аугментирани са безсмъртни; някои се стремят да станат Аугментирани, за да получат безсмъртие. Всъщност далеч не е така. Немалък процент Аугментирани имат продължителност на живота на Стандартни, другаде — повече, но все пак ограничено време; около 50% живеят „докато им се живее“ (което на някои места реално пак дава около 110 г., на други — повече, на трети — може би безкрайно, или поне много дълго; смята се, че зависи от професията на Аугментирания още повече, отколкото от света му).

Световете на високо Аугментирани често са трудни за възприемане от Стандартните; самите високо Аугментирани — също. Често разликата между тях и Безтелесни е единствено че имат едно официално тяло (могат например в същото време да управляват и много други, или/и голямата част от личността им да се намира често или постоянно извън официалното им тяло, в подходящи машини или чрез използване на методите на Безтелесните). Понякога официалното тяло се използва на практика само за официални цели; в такива случаи реално се касае за Безтелесни, които по някаква причина са избрали да бъдат смятани за Аугментирани, и спазват по този начин формалните условия.

Към Преселението по-малко от 1% от хората са отговаряли на критериите за Аугментирани. Към 972 г. ОП Аугментирани са между 10 и 30% от населението на Резервата. Точната цифра не е известна — първо заради различните класификации, второ защото доста светове на Аугментирани не предоставят точни статистики, трето защото при по-високо Аугментираните броят е малко мъгляво понятие, въпреки изискването за едно официално тяло. Причините за нарастването на броя са предимно по-голямата средна продължителност на живота и приемането на нови членове; Аугментираните също се размножават, но раждаемостта им е по-ниска от средната за Резервата: имат съвсем слаб положителен естествен прираст. (Отделно от това, не е ясно докъде това е раждаемост в Стандартен смисъл и откъде нататък е производство и дизайн, както в механичен, така и в биологичен смисъл.)

Всички, или почти всички Аугментирани живеят, подобно на Стандартните, в Резервата. Големият процент от тях живеят на светове на Аугментирани, малка част живеят и работят на светове на Стандартни. На високотехнологични Стандартни светове могат да бъдат открити доста Аугментирани, които работят със Стандартните. Много учебници посочват като типичен случай Аугментирани, които живеят по фентъзи-световете в една или друга роля. Системата от трансмитери, която свързва световете, се поддържа основно от Аугментирани.

Разликите между Аугментираните и между световете им покриват много по-голям диапазон, отколкото тези на Стандартните, въпреки по-малкия им брой. Причината е, че световете на Аугментирани рядко се повтарят. При пост-Разделенските светове или фентъзи-световете на Стандартни повечето подтипове включват стотици светове в Резервата, някои — хиляди; при световете на Аугментирани и най-масовите подтипове рядко включват повече от десетина свята. Средно за световете на Стандартни подтип от най-ниско ниво включва тридесет до четиридесет свята, докато за световете на Аугментирани тази цифра е между два и три свята. Отделно от това, на отделен свят на Аугментирани разнообразието често е по-голямо, отколкото в цял подтип светове на Стандартни — търпимостта към околните при тях е много по-висока, и разнообразието бива умишлено търсено.

Отношението на Аугментираните към Стандартните обикновено е много добро. Част от задължителното ранно обучение на Аугментирания е, че Стандартните може да ти отстъпват в едно, друго или дори всяко отношение, но това да ги смяташ за полухора е глупост на дребно, и дефектира собствената ти личност. (Поради типичния им начин на общуване Аугментираните усещат такива дефекти така явно, както Стандартните виждат физическите дефекти на събеседника си.) Въпреки това подобни Аугментирани могат да бъдат срещнати, особено от Стандартни (тъй като останалите Аугментирани не ги търпят лесно). Някои такива в крайна сметка стават престъпници; част от тях, за щастие много малка, свършват на световете-затвори.

СТАНДАРТНИ

Към 972 ОР разнообразието на расите Стандартни вече е трудно представимо за човек от началото на 21 век, и продължава да расте — непрекъснато се създават нови раси. (Някои пък изчезват, но създаването далеч надвишава изчезването.)

С доста напън расите, причислявани към Стандартните, са разделени на три групи: Хуманоиди, Трансформирани и Тласнати (Ъплифтирани).

Хуманоидите са тези раси Стандартни, които приличат в една или друга степен на хора (или поне не приличат особено на животни). Тук спадат класическите хора, Толкиновите раси, много дребни расички от най-различни светове, най-често фентъзи-ориентирани, и някои други. Над 95%, може би дори над 98% от Стандартните спадат към тази група.

Трансформираните са раси, които са избрали пълна трансформация на физиката им до нещо, което изобщо не напомня човек. Разликите в тази група, естествено, са много по-големи, отколкото при Хуманоидите — трудно е да се сравнява разликата между джуджета и елфи с тази между разумни птици и разумни костенурки (или дори саламандри).

Тласнатите са животински видове, които чрез селекция и/или генна намеса са били подсилени като разум до ниво владение на втора сигнална система (използване на символи за предаване на идеи и представи, каквото и да значи това в конкретните случаи). Поставени са изобщо при Стандартните по две причини: заради приликата си с някои от Трансформираните, и защото все пак трябва да ги причисляват някъде, като вид признаване на разума им.

ХУМАНОИДИ

Като изключим Класическите, Толкиновите раси и базираните на някои популярни митологични образи, повечето (като брой) раси тук са ограничени до един свят.

КЛАСИЧЕСКИ

Това са обикновените хора, каквито са по начало като биологичен вид. Това е, естествено, най-масовата раса Стандартни, смята се, че около 80% от Стандартните спадат към нея. Често към нея биват отнасяни и всички „други“; това повишава процента над 85.

При Класическите има най-големите разлики вътре в една раса, във всяко отношение. Причините са както че всякакви „други“ биват отнасяни най-често към Класическите, така и че повечето други раси, тъй като са изкуствено възникнали, имат ясни и строги критерии какво спада към тях, и какво — не: това предизвиква естествен стремеж към определен стандарт за индивид, какъвто за Класическите няма. При тях положението е обратното — всякакви опити за неприемане на дори много странни расово индивиди се тълкува като расизъм, и на много места се осъжда.

Класическите на практика не се различават от стандартния хомо сапиенс от 21 век. При повечето продължителността на живота стандартно е около 100–110 години, и здравето е подобро, особено в напреднала възраст — това е единствената по-масова разлика, и и от нея има доста изключения, особено на професионални и някои други типове светове.

Доста Класически имат някакви дребни аугментации; на някои светове те са желателни, или дори задължителни.

ЕЛФИ

Това е вероятно най-рано възникналата не-Класическа раса — дефинирана е повече от петдесет години преди Разделението; първите ѝ „лястовички“ датират от още по-рано, от времето на първите аугментации. Създадена от поклонници на Толкиновото художествено наследство, по-късно е привлякла най-различни хора (не всички по елфически чисти). Отначало са се отличавали от Стандартните единствено по елементи на външността. По-продължителен живот, дори до безсмъртие, са били добавени по-късно, други усъвършенствания — още по-късно. Повечето от тези усъвършенствания се дължат на група Безтелесни, получили прякора „Айнури“, работила с и върху елфите. Сегашния си вид елфите са придобили окончателно около двеста години след Разделението.

Елфите се класифицират като специален вид Стандартни, но в някои отношения ги смятат за Аугментирани. Аугментациите им са изцяло биологични, и се предават по наследство. Сетивата, ловкостта и координацията им далеч превъзхождат не само човешките, но и тези на почти всички животни; имат допълнителни мозъчни зони и слоеве мозъчна кора, които им дават способности, еквивалентни в очите на Стандартните на описаното от Толкин (смята се, че елфите всъщност имат мозък на високо Аугментирани, на който само най-горното ниво, на личността, е ограничено до що-годе човешки еквивалент, и взаимодействието с мощните допълнителни по-долни нива е изведено на подсъзнателно ниво). Способността им за концентрация също далеч превишава тази на Класическите.

Безсмъртни, или почти безсмъртни са (продължителността на живота им се оценява на не по-малко от 10 милиона години, ако няма нещастен случай, и нищо чудно наистина да е неограничена във времето); здравето им позволява да преживяват лесно рани и болести, смъртоносни за обикновените хора. Физическите им увреждания не просто заздравяват, а се възстановяват; по-тежките от тях — по-бавно, но за хиляди години вероятно дори отрязан крайник или извадено око биха израсли отново. (Твърди се, че това не е особеност на организма им, а се постига умишлено и с усилие; без съмнение обаче са нужни и

биологични заложиби.) Външността и физиката им са свършени до нечовешка степен; нормално един елф изглежда като еталоните на човечеството за красота. Притежават някакво подобие на наследствена памет — личните спомени не се унаследяват, но общи наклонности и умения се предават в по-голяма или по-малка степен. Съчетанията на наследеното от двамата родители могат да породят ефекти, липсващи в родителите.

Доказано е, че организъмът на елфите може да преработва не само традиционните храни на Класически, но и почти всякаква органична материя. На практика обаче почти всички елфи са вегетарианци (всъщност, не ядат дори доста храни от растителен произход). Критерият е доколко храната се получава чрез насилие върху нещо живо. Например никой елф не би отказал мляко или млечни продукти, но твърде малко биха яли примерно салата от зелени листа (защото тя е всъщност убито и нарязано растение). Няма скрупули срещу консумирането на плодове, зеленчуци и зърна, но биха яли яйце само ако е било неоплодено (и са в състояние мигновено да разберат това, независимо как е сготвено яйцето). Идеята да ядат месо изглежда на повечето елфи точно както на стандартния Класически човекоядството; ако обаче месото не е от убито животно — например ако е биотехнологично или химически синтезирано — нямам възражения срещу него. Причината за всичко това е, че те разбират и усещат всичко живо много по-близо и ясно, отколкото Класическите.

Свърхспособностите на елфите биват наричани от Стандартните събирателно „елфически усет“ или „елфическа магия“; повечето от тях изглеждат за елфите така естествени, както на хората им изглежда естествено да могат да говорят или да виждат или чуват. Заради изключителните си сетива и допълнителните мозъчни зони, вършещи автономно сложна обработка на информацията, елфите умеят неща, които изглеждат на Класическите невъзможни — да предвидят бъдещето с прилична точност, да помиришат миризмата в съседен космически кораб, да чуят как в създаден предмет отеква гласът на майстора му, да четат мислите на човек по негови стари вещи... Някои от тези способности не могат да бъдат обяснени като точен механизъм дори от елфите. Много Класически съвсем искрено смятат, че това е някакъв вид магия, нещо свръхестествено, непостижимо в рамките на природните закони.

Почти всички елфи живеят на т.нар. Толкинови светове — светове, моделирани по художественото наследство на Толкин. Малка част живеят по други светове.

Има елфи, които не гледат с добро око на елфи, които не са от Толкинов свят. Някои от елфите не гледат с добро око изобщо на раси, които не са Толкинови (включително на Класическите); има дори расисти, които не желаят да контактуват с никого освен с елфи. Те са известни като „елфи-шовинисти“, и са често подозирани в скрита наклонност към зло, или поне смятани за „пътят на злото към елфите“. Понякога Безтелесни са били запитвани дали тези елфи не подпомагат или участват в зли сили и групи; Безтелесните не са дали еднозначен отговор, но са заявявали, че ако това изобщо е възможно, то е много малко вероятно.

На тези шовинисти дължат появата си т.нар. Върховни елфи. Ядосани от проявите на расизъм сред елфите, около двеста години след Разделението Айнурите се отказали от по-нататъшна работа с тях като цяло. Заели се само с малък брой елфи, подбрани по достойнства на личността, и създали от тях най-доброто, което им било по силите. Тези елфи далеч превъзхождат обикновените във всяко отношение; те са и най-бързо развиващата се част от елфите. Твърди се, че мъдреците сред тях са равностойни на най-напредналите Аугментирани, и превъзхождат дори доста от Безтелесните, и че за обясняване на някои от развитите от тях впоследствие способности се е налагало привличане на интелекти чак от Предния фронт. Върховните елфи обитават две релейни групи в Толкиновия възел. Биват признавани за еталон за достойнства, мъдрост и величие дори от тези, които не ги обичат.

Като цяло елфите твърдят, че са отворени към развитие (отново „фундаменталистите“ сред тях са изключение). Поради дългия им живот обаче това развитие става много бавно, и най-често е в някакви специфично елфически насоки — мъничко повече мъдрост, или проникателност, или интуиция. Броят им се увеличава бавно, предимно за сметка на раждаемост, но има и приемане на нови членове на расата (което не става никак лесно).

Елфите изпитват наследствен стремеж към красотата, и имат феноменален усет за нея. Всеки среден елф би могъл за ден-два да сътвори нещо, равностойно на най-добрите шедьоври, създавани

някога от Класически. Почти всеки елф е истински майстор в поне едно умение, било то владеене на словото, или коване на метал, или разбиране на другите; не са малко тези, които са таланти или гении в по нещо дори по елфическите критерии. Освен това, почти всеки елф се справя с на практика всички изкуства на нивото на талантлив Класически. Красотата на елфическите обиталища е нечовешка, и това често ги прави едновременно харесвани и нежелани от хората — няма как да живееш на място, където всичко е шедьовър, и на което не смееш да се отпуснеш и за миг, за да не повредиш по невнимание нещо безценно. Изработените от елфите вещи са пример за горното; на Мидгард живее във временно изгнание един елф (срокът на изгнанието е двеста години, и към 972 ОП вече изтича), наказан, защото е подарил изработен от него нож на свой приятел-човек, и това в крайна сметка е довело до война на един от световите, с повече от хиляда убити. Заради един нож... Музиката на елфите е най-добрата, сътворявана някога от човешкия род; Безтелесните твърдят, че е принципно невъзможно да се създаде по-добра музика. В заседателната зала на Научния съвет на Академия има стенопис, нарисуван от елф-художник; на пръв поглед той е абстрактно изкуство, но след кратко вглеждане човек започва да различава в него образи, да чува звуци и т.н. Твърди се, че в него е възможно да видиш какво бъдеще заслужаваш.

Красотата не е единственият белег на елфическите вещи. Те като правило са премислени до трудно представима степен, и често могат неща, които просто не е ясно как стават. Например повечето пост-Разделенски светове могат да изработят облекло, което да държи топло през зимата и хладно през лятото, да е леко за носене и да се сгъва в шепя, да не пропуска дъжд и вятър, да е с маскировъчен цвят отвън и ярък сигнален отвътре, и т.н. Твърде малко от тези облекла обаче, ако собственикът им изгуби съзнание, докато ги носи, при падането се обръщат с маскировъчната или сигналната повърхност нагоре, според каквото е по-необходимо и подходящо в конкретния случай — и повечето от тях го правят благодарение на вградена супертехника, и само богаташи могат да си ги позволят. Елфическите облекла винаги са такива, и са от най-обикновен плат — също направен от елфи, естествено... С елфически нож е страшно трудно да се порежеш неволно, но срязваш верига не много по-трудно от обикновена връв. Сварен от елфи чай, дори ако е от най-обикновена вода и чаени листа,

държи изпилия го бодър и силен много часове. Наместени от елфилечители кости заздравяват без абсолютно никаква следа, че са били счупени; лекувани от тях рани никога не гноясват, и дори без лекарства зарастват така бързо, както ако са третирани със специалните мазила на Стражевите светове. Нежните наглед лодчици на елфите остават на вода и спасяват екипажите си в тайфуни, които потопяват атомни самолетноносачи. В елфически съдове водата и храната не се развалят с месеци, и съдовете се чистят просто с едно потупване, въпреки че нямат вид на тefлонирани... Списъкът може да продължава до безкрай.

В добавка към уменията си повечето елфи изпитват непрекъснатата необходимост да създават, творят, подобряват и усъвършенстват. Понятието мързел е абсолютно неприложимо за тях (въпреки че често изглеждат, сякаш си почиват или безделничат). Дори когато спят, те също работят — съчиняват нещо ново, или го проектират, премислят или планират. Също, те могат да изтърпят без сън по седмица и повече, без това да се отрази на бодростта им, а обикновено спят по половин-един час дневно. Отделно от това, сънят на елфите напомня повече транс при Класическите — ако е нужно, те могат да се движат, и дори да вършат несложна работа, докато спят.

Като еталонно за елфите се смята умението им да стрелят с лък, вградено на генетично ниво от Айнуриите: няма елф, който да не знае по рождение за какво служи и как се използва лъкът, и който да не може да победи с него, дори ако това е първият му опит, кой да е шампион на Стандартни. Елфите-воини довеждат това умение до абсолют: те са способни като на шега да улучат със завързани очи от стотици метри разстояние летящ прилеп или носено от вятъра перце, при по-малко от секунда между стрелите. Пак те са способни да останат незабележими в на практика всякаква среда — повечето Класически просто не могат да разберат как. Елф-воин с лък сред гората е безнадеждно смъртоносен противник — не съществува батальон автоматчици, снайперисти или каквито и да било специални части от Класически, който би имал шанс за оцеляване срещу него, освен ако не се предаде или не избяга много преди началото на боя.

Както и с всичко друго, елфите се справят с всякакви оръжия далеч по-добре от повечето Класически (макар никъде разликата да не е такава, както при лъковете). Ръководствата за действие на повечето

Стражеви светове смятат за оправдано за прочистването на гора, град или друг терен с много прикрития от елфи да се използва атомно оръжие, или аналогични средства за масово унищожение. Дори Стражевите светове приемат с огромно облекчение факта, че няма случай елфи да са воювали срещу друго освен орки, и че са пословично миролюбиви — и се изприщват от идеята, че някой ден може свят на елфи да стане Стражев.

Причината за всичко това е в способностите на елфите — благодарение на невероятните им сетива и интуиция, и изключителната им способност за концентрация на тях се удава на практика абсолютно всичко, до трудно представима степен. В механичната изработка те конкурират джуджетата, макар и да е невъзможно да се сбърка какво е изработено от джудже и какво — от елф. Паметта им е предвидена от Айнурите да може безпроблемно да обслужва живот от много милиони години, един елф на практика никога не забравя нещо, на което някога е обърнал внимание, и мигновено прави асоциация с него при нужда. Научаването на кой да е език на Класически за елф е въпрос на няколко дни; елфите като правило говорят чужди езици без нито помен от акцент; някои измежду тях са успявали да овладеят перфектно дори хуздул, езика на джуджетата.

Официалният език, на който елфите разговарят помежду си, е Синдарин — леко модифицирана и силно обогатена версия на Толкиновия оригинал; твърди се, че по богатство превишава всички езици на Класически, и че на негова база много лесно и просто се изразяват дори метаконцепциите от специализираните езици на Аугментираните. Няма случай Класически човек да го е научил истински добре. (Причината не е в елфите — повечето от тях с удоволствие учат всеки пожелал. Класически, изучавали го по няколко месеца при елфи, обикновено могат да изразят с него повече и по-добре, отколкото на родния си език; има случаи, когато групи или дори народности Класически са го приемали за официален, но в среда без елфи той бързо губи много от богатството си.) Всички елфи, израсли на Толкинови светове (и почти всички други) също така владеят и Квенеа — „церемониалният език“, също базиран на Толкиновия оригинал (и също много обогатен), но насочен предимно в сферата на

официалното общуване. Навсякъде, където елфите имат контакти с други раси, говорят и техните езици.

Елфите са строго моногамни, и с много редки изключения имат по само един брак през живота си. Сексът се възприема от тях като пълно физическо и душевно сливане, и твърдят, че изисква сериозна личностна подготовка; ако е предназначен да създаде дете — много повече от обикновено. (Това е според тях причината раждаемостта при елфите да е толкова ниска — подготовката за създаване на дете обикновено отнема на двамата партньори поне сто-двеста години, и после им е нужно няколко пъти по толкова време, за да се възстановят в това отношение). Твърдят, че Класическите, а и другите раси, не могат дори да си представят степента на полученото сливане. Това е според тях причината изневери между елфи да са невъзможни.

Бременността сред елфите трае около 2 години, като може да варира като продължителност с по около половин година, а при нужда — и повече (майката може да регулира хода ѝ, и при нужда да спре развитието на детето за неограничено време); физическото израстване на елф трае около сто години, и също варира. Често, но не винаги по-дълго носените и растат по-бавно; често, но не винаги по-дълго носените и по-бавно растящите елфи са по-надарени. Твърди се, че колкото по-старателна е подготовката на родителите преди зачеването на детето, толкова по-даровито е то. Изследвания на екип Аугментирани през периода 820–960 г. след Разделението са доказали, че подготовката за създаване на дете на елфите увеличава богатството и качеството на наследствения им материал, и че спецификата ѝ се отразява в спецификата му. По тяхна молба Айнуриите са предоставили точната схема за реализирането на този ефект; оказало се, че за пълното ѝ разбиране са нужни ресурси, с които обикновено разполагат само Безтелесните.

Известни са случаи на деца на елфи и Класически. Ако майката е Класическа, детето винаги е Класическо, но много често е по-даровито и съвършено физически от повечето хора. Ако майката е елф, детето може да бъде Класическо или елф; повечето Класически смятат, че майката може да определи какво да бъде то. Елфите твърдят, че майката може да го определи, но при това тя винаги прави преценка къде реално ще е мястото му. Дори Класическите деца на майки-елфи са буквално по средата между двете раси; продължителността на

живота им обикновено е няколко пъти тази на Класическите, и притежават в някаква степен повечето качества на елфите. Обикновено наричат такива деца полуелфи (на някои светове дори официално ги смятат за отделна подраса). Няма известен случай на деца на елфи и друга раса освен Класическите.

Известни са случаи на осиновяване, или само отглеждане на Класически деца от елфи. Подобни хора обикновено много напомнят полуелфите — отстъпват им в биологично отношение, но като личности понякога дори ги превъзхождат; много рядко проявяват лидерски аспирации, но ако обстоятелствата им наложат такава позиция, стават изключителни водачи. Случаи на успешно отглеждане на деца-елфи от Класически на практика няма — твърде очевидно е, че Класическите не могат да дадат богатството и пълнотата на възпитанието на елфите; в малкото случаи, когато Класически са отглеждали деца-елфи, на определен етап децата усещат, че им е нужно нещо повече като възпитание, и си намират начини да отидат сред елфи, за да го получат — понякога дори след навършване на зрелостта си (поне по човешките критерии — осемнайсетгодишно дете-елф обикновено превъзхожда далеч връстниците си Класически интелектуално и като зрялост, но физически е като петгодишно Класическо, и му остават поне още осемдесет-сто години растеж и възпитание). Отделно пък обучаването на подобно дете е психически тормоз за повечето учители — наглед три-четири годишно дребосъче, което обаче като правило е лидерът на класа, не се интересува от пакости, помни и разбира перфектно всичко (включително комплексите и проблемите на учителя), забелязва всичките му грешки (но се старае да не го показва, и се отнася към учителя си с безупречно възпитание и скрито зад него искрено доброжелателно снизхождение)...!

ДЖУДЖЕТА

Признати са за отделна раса петнадесетина години преди Разделението (макар че ги има от поне още двадесет години преди това). Историята на създаването на расата е много оплетена и с много неизвестни. Едно е сигурно — не са създадени от или заради почитатели на Толкиновото наследство.

Смята се, че нещата са тръгнали от експериментална генетична технология, създадена в минния отдел на голям мултинационал. Точните подробности не са ясни, но се смята, че технологията е включвала ръст и физика, подходящи за работа в мини, много голяма физическа сила и издръжливост, минимален интелект, сравнително голяма продължителност на живота (150–200 г.), както и някои особености на психиката, желани от потенциалните работодатели — потайност, затвореност, неприязън към външни хора, и др. Информацията за създаваната технология изтекла, и в медиите се вдигнал голям шум за „превръщане на хората в послушни роби“ (твърди се, че в нещата има пръст вътрешно боричкане между отделите на мултинационала, провокирано от агенти на конкуренцията). Към нещата проявили интерес правозащитни организации и държавни органи, и мултинационалът трябвало да се откаже от прилагането на технологията. Тя била продадена на неголяма генетична фирма, която се опитала да я приведе в приемлив за закона вид и да изчисти грозната ѝ слава. Интелектът бил върнат на нормално ниво, продължителността на живота била удължена допълнително до 300–500 години, много от особеностите на психиката били отстранени, намалени или променени в нещо по-незаробващо. Имиджът на технологията обаче оставал ужасен, не само заради старата ѝ слава. Носели се слухове, че в някои отношения, особено изчистването на психическите особености, фирмата си е свършила работата доста половинчато. (Понякога се подмята иронично, че това важи и за интелекта. Обикновено зад гърба на джуджетата — иначе не е никак безопасно.)

За да променят имиджа, от фирмата заложили на художествени образци — добавили някои външни елементи, досистематизирали

психическата схема, и я обявили за Толкиновите джуджета (Преди това никой не я е свързвал с тях.). Това не помогнало твърде много — фирмата в крайна сметка фалирала. Технологиията на расата попаднала в ръцете на двама официални купувачи и десетина лицензирани преди фалита, всеки от които претендирал за пълните права върху нея, водел съдебни битки с всички останали, и я продавал и пробутвал полулегално в Третия свят и сред бедните слоеве с каквато реклама намери за добре. Тази официална история обаче не може да обясни доста от особеностите на расата; вероятно е доста непълна.

Джуджетата са смятани за странна в много отношения раса. Почти всички категорично отричат прогреса и развитието, поне във вида им, който имат предвид обикновените хора. Културата им е странна смесица от войнственост (поне на външен вид) и потайност. Държат се настрана от повечето други раси; огромен куп неща, касаещи джуджетата, не биват съобщавани на други раси при на практика никакви обстоятелства. Не е ясно какво е направило джуджетата такива; не е ясно и защо сред тях на практика няма изключения от тези особености; предполага се, че е някакъв генетичен ефект, или ограничения, заложи при първоначалното създаване на расата от минната корпорация, но точни подробности или увереност по въпроса няма.

Класификацията им не е напълно избистрена; официално се водят като Стандартни с известни аугментации. Продължителността на живота им е между 250 и 500 години (смята се, че по-кратките случаи обикновено са плод на неразбирателства, решени със секири), бременността трае около година, израстването на джудже до възрастен индивид — около 30 години. Обикновено джуджетата запазват в пълна степен физическите си и интелектуални възможности почти до самата смърт; джудже със склероза или старчески маразъм е изключителна рядкост, и обикновено не му остават повече от няколко месеца живот. Интересни са приликите и разликите с Толкиновите джуджета: жените при тях също са не повече от една трета, приличат твърде много на мъжете (включително са им напълно равностойни като физически възможности), и т.н. Обикновено джуджетата са високи около 1,20 м, тежат около 60–70 кг, изключително широкоплещести са, с широк гръден кош и къси и масивни крайници. Физиката им е невероятно здрава — падане от десетина метра височина (при земна гравитация)

рядко им оставя нещо повече от синини. Костите им съдържат въглеродни влакна и флуороапатит, и имат здравината на титанова стомана: далеч не всяко огнестрелно оръжие е в състояние да пробие черепа на джудже. Сриване на мина върху джудже най-често не успява да му счупи нищо важно.

Физическата им сила и издръжливост са пословични — за едно джудже цял ден катерене с товар на гръб, два пъти по-тежък от самото него, не се смята за сериозна работа. Средностатистическото джудже би могло с една ръка да вдигне здрав мъж и да го запрати на няколко метра, или с едно стискане да счупи костите на ръката или крака му. (Един от шампионите на Арена по борба, известен като Топуза, е полу-джудже — висок 165 см, тежи около 160 кг, и с юмручен удар смазва черепа на бик.) Затрупано под рухнала мина джудже често успява да си пробие път през стотици метри сринала се порода и да изпълзи без външна помощ. (Това обаче вече се смята за сериозно постижение дори от тях, и за легенда от доста Класически; обикновено стотина метра подобно ровене отнемат около седмица.) За щастие на другите раси, джуджетата не се интересуват особено от спорт (въпреки че реагират срещу официални забрани за участието им с довода, че това е расизъм).

Обичай на джуджетата е всеки мъж, освен престъпниците, да има право на поне едно дете — ако го пожелае. Бащата се задължава да издържа майката и детето до достигане на зрялост на детето. Майката редува ражданията — веднъж „се включва в задължение към рода“, веднъж избира баща сама (в този случай тя договаря предварително времето и размера на издръжката). Между отделните деца има по-малки или по-големи паузи, през които жените имат задължения наравно с мъжете. Обикновено жените имат по 4–5 деца през живота си, но при нужда този брой може да бъде завишен; и жените, и мъжете запазват плодовитост до двайсет-трийсет години преди края на живота си. Узнаването на тези подробности е струвало на учените-Класически стотици години търсене на джуджета, което биха ги разказали, и невъобразими суми, за да се съгласят дори такива изключения да говорят.

Случаи на деца на джуджета и Класически има, но са много редки. Помежду си джуджетата смятат тези от тях, които биха се обвързали с Класически, за „сбъркани“, но не проявяват

дискриминация към тях или поколението им. Поколението може да съчетава черти на Класически и джуджета по всякакъв възможен начин, макар че твърде крайни съчетания обикновено са много редки.

Имало е случаи, когато джуджета са осиновявали и отглеждали Класически (както и обратното). Няма известен случай на деца между джуджета и друга раса.

По интуиция джуджетата могат да разберат (и често да ремонтират) дори непознат им като устройство и принципи механизъм, и с лекота разпознават от пръв поглед трудно различими един от друг материали; имат интуитивна представа кой материал за какво механично нещо е подходящ, и кой не. Направени от тях предмети или механични устройства, дори ако са съвсем прости, се ценят наравно с високотехнологичните произведения на Аугментираните, и с право — почти няма случай джуджешката изработка да се повреди, откаже или подведе по какъвто и да било начин. Без да са нечовешки перфектни като изделията на елфите, тези на джуджетата са направени „ама наистина както трябва“.

Джуджетата виждат отлично на тъмно — очите им са чувствителни към инфрачервени лъчи, справят се чудесно и при най-слаба видима светлина, слухът им превъзхожда човешкия и създава пространствено усещане точно като зрението. Обонянието им също превъзхожда човешкото, особено ако се касае до материали: едно помирисване на въздуха на мина, и джуджетото ще може цял ден да ви изрежда подробности за нея.

Джуджетата са консервативни по отношение на много неща, но в никое толкова, колкото в облеклото. Когато си як и издръжлив като тях, шлемът и ризницата се усещат не по-тежки от лека шапчица и лятна риза, а когато си здравомислещ като тях, биват предпочитани пред всяко друго облекло и във всякаква среда. Изключително полезни са срещу врагове и при инциденти, а сред приятели... е, просто не пречат. Освен това, са и отлично заменяеми — джуджетата си приличат твърде много като телосложение и ръст, и естествено, няма различни мъжки и дамски модели. Под „официално облекло“ джуджетата разбират официални ризница и шлем. (Какво разбират под „еротично облекло“, и дали изобщо имат подобен термин, е загадка за всички Класически — вероятно защото надали някой е посмял да попита.)

Една пословица гласи: „Джудже без брада може, но без брадва — не“. За джудже без брада не е ясно, подобно нещо е изключителна рядкост, но тежката секира наистина е инструмент, към който джуджетата са пословично привързани. Уменията им с него са близки до тези на елфите с лъка (с тази разлика, че не е известно някой да им е вграждал това умение на генетично ниво). Най-нормална гледка е джудже, което цял ден е ковало желязо с тъпото на брадвата си поради липса на чук, след това да седне да яде, и със същата брадва да си отсече филия хляб и да я намаже с масло. А ако някой се подиграе на гледката, рискува да научи още една употреба на брадвата — и то толкова бързо, че да не разбере кога е отишъл на няколко метра от себе си. Джудже с бойна брадва може да бъде спряно като минимум с огнестрелно оръжие, по възможност автоматично — единичен куршум не пробива лесно обичайните джуджешки шлемове и ризници, а и да ги пробие, е малко вероятно да причини смъртоносна рана. И не с показването, а с употребата на оръжието — джуджетата не знаят що е страх, но знаят твърде добре що е позор.

Почти всички джуджета живеят на Толкиновите светове; Толкинови светове без джуджета са рядкост. Малко живеят на други светове; общопризнати са като майстори на механичната и ръчна изработка. Скарванията между родове джуджета са чести, но до трайна и непримирима вражда се стига рядко (като не се брои, че временните им вражди често продължават по няколко столетия). В основата на почти всички случаи, когато родове джуджета са търсили заселване на нов свят, стоят точно такива вражди.

Всички джуджета използват помежду си като основен един и същи език — хуздул. Базиран е на Толкиновия оригинал, и е сериозно допълнен и разширен от джуджетата (има доказателства, че първоначалното му обогатяване и структуриране е направено от Безтелесни). Не е известно кога и по какъв повод те са го избрали за свой основен език. Освен него, всяко джудже владее поне два-три от езиците на расите, с които контактува.

Джуджетата никога не използват хуздул помежду си пред други раси. Причината не е напълно ясна; официално езикът им не е тайна, и другите могат да го изучават. Структурата му обаче е странна и непривична; твърде малко са тези, които са успявали да овладеят логиката ѝ, и да го говорят без грешки. Още по-труден за овладяване е

акцентът на джуджетата: единствено елфи или специално Аугментирани са успявали да го овладеят напълно.

Странен елемент, подобен на Толкиновия оригинал, са имената на джуджетата — обикновено заемки от имена на околни раси. Сериозно се подозира, че джуджетата имат и „тайни“ имена на хуздул, но към момента няма сигурни доказателства. Запитани пряко, джуджетата обикновено отричат да е така.

Известни са с предпочитание към подземни жилища. Много от джуджешките обиталища на Толкиновите светове биха засрамили и най-буйното човешко въображение; за Гил-Естел, един от световите в Толкиновия възел, се твърди, че цялата суша и континенталният шелф са прокопани от тунели на дълбочина много километри, и че общата дължина на тунелите на джуджетата там е над двеста милиона километра. Никой не е могъл да провери това със сигурност, в смисъл да обиколи всичко, но малкото хора, посещавали тунелите на този свят, твърдят, че изобщо не се учудват на подобно число. Красотата на подземните царства на джуджетата често е впечатляваща, макар и доста различна от тази на елфическите обиталища.

ХОБИТИ

Хобитите са възникнали само две-три години преди Разделението. Вероятно са щели да останат съвсем малко, ако не е била изключително успешната им кампания за набиране на желаещи (носят се слухове, че Безтелесните са ги консултирали по въпроса). Предложението за спокоен, весел и охолоен живот (и то доста над сто години), в пасторална и кротка среда, и с много приятно хапване и пийване, е срещнало отклик у доста хора, особено по-възрастни. В един момент е било допълнено с уговорката, че всеки, поискал да се присъедини към хобитите, започва това си съществуване като дете, дори ако като човек е вече престарял, и това е наклонило немалко везни. (Твърде малко от така убедените са знаели, че спомените за предишния им живот ще са доста мъгляви, но не е известно някой впоследствие да се е оплакал и отказал.)

Точният произход на расата е спорен. Самите хобити официално твърдят, че расата им е била създадена от поклонници на Толкин сред първите Безтелесни, и в това вероятно има голяма доза истина. В същото време се знае, че големи части от технологията на расата не са дело на Безтелесни, и че са използвани наготово елементи от расови технологии, предназначени за съвсем други раси. Неофициалното мнение на повечето учени е, че вероятно Стандартни или Аугментирани поклонници на Толкин са се опитали да скалпят нещо хобитоподобно от части от технологии за други раси и разработени от тях добавки, и че Безтелесните са били поканени накрая да доправят нещата до стройна и стабилна расова технология.

Отначало е имало доста опити да се създаде и дефинира „език на хобитите“, базиран на Толкиновия оригинал. Толкин обаче не е оставил достатъчно, за да се създаде лесно пълноценен език, на Безтелесните вероятно не им се е занимавало, а хобитите бързо са довеждали всеки опит до караници за подробностите. Накрая се е утвърдил вариант на английския от средата на 20 век, с много заемки от Толкин и от местни английски наречия. Интересното (макар и никак не чудно) е, че този език с времето става все по-„хобитов“: макар и да

няма много общо с описания от Толкин, дори не-лингвисти веднага отбелязват, че този език е „много хобитски“.

Хобитите са не особено известна раса. Броят им не е известен, предполага се, че не е малък; хобити живеят на около триста свята, почти всички Толкинови. Приемат охотно желаещи да станат хобити, с уговорката това да са много възрастни или nelечимо болни хора, и психологията им да е добре съвместима с хобитовия начин на живот.

От всички Толкинови раси хобитите най-точно съответстват на оригиналното описание на Толкин (като изключим леко удължения живот). Да си хобит означава да водиш весел, спокоен и щастлив живот. (И никак не е трудно постижимо — реално обикновеният селянин в пасторални райони си е жив Толкинов хобит, остава само да му понамалят ръста.) Дупките и смяловете им, облеклото и обичаите — всичко е точно като извадено от Толкин. Хобитите твърдят, че от всички Толкинови раси те спазват най-точно правилата на Мъдреца, както те наричат Толкин — и май са прави. (Забележка: буквалната дума е „The Wizard“, но хобитите я използват в смисъл по-скоро на мъдрец, отколкото на магьосник, и смятат, че магията реално е продукт на дълбоки познания — тоест, на мъдрост.)

По отношение на Толкин хобитите имат един специален принос. От тях е била създадена странна, но много красива и изящна теологична постановка. Тя твърди, че описанията от Толкин свят е напълно реален, и в определен смисъл физически представлява реалното човечество, макар и без обвързване с определено място, свят или момент в историята. Че ефектът на тази връзка е, че всичко, описано от Толкин, в някакъв смисъл се е случило, случва се или ще се случва (много често и трите едновременно) в реалния свят. И че Толкин и Гандалф реално са едно и също лице — неговите прояви в двата различни свята; че творчеството на Толкин е полуосъзната комбинация от реална история и автобиография. И че реално Толкин / Гандалф е Пазителят на техния свят (или светове; броят е без значение), и че се грижи за него. Тази теология е спечелила на хобитите уважение и симпатия сред елфите — те твърдят, че тя е вярна по много начини, разбираеми само за елф или Безтелесен свръхразум.

Официално хобитите биват класифицирани като подвид Стандартни. На много светове обаче те биват дискриминирани заради ръста си (не че се случва често хобит да попадне на сто километра от

дома си, та камо ли на друг свят). Продължителността на живота им е около 130 г. Големите семейства с много деца са на почит сред тях, но не всеки може да се похвали с такова семейство. Заради това, и заради сравнително по-голямата продължителност на живота броят им не се увеличава твърде бързо; подозира се и че доста хобити, чиято психология не се връзва много с хобитовия начин на живот, получават възможност да изберат друга раса.

ОРКИ

Повечето не-Класически раси са възникнали чрез набиране на желаещи. С орките не е така. Произходът им е от осъдени на изгнание престъпници, за които не е могло да се намери никакъв подходящ свят, и са отказали преструктуриране на личността (виж „Светове-затвори“).

Орките живеят на стада. В стадото никой не може да понася никого, но напусналите го моментално стават плячка на околните стада, или на своето (канибализмът сред орките е най-нормално нещо, и като вид храна е направо изискан на фона на много други техни предпочитания). Също, орките обожават да унищожават всичко свястно и полезно около себе си; в това отношение те са по-преуспели и от най-съзнателните сатанисти, така че около стадата им обикновено се простира пустош, негодна за живеене дори за тях, и те непрекъснато мигрират от едно на друго място. Всекидневието на стадо орки би накарало за не повече от ден всеки нормален човек да пожелае да умре, просто за да не гледа какво става наоколо — дори ако не се случва на него. Цитира се изразът на един от първите (и последни) изследователи на орките: „По-добре месец във вана с лайна, отколкото минута сред орки!“

Продължителността на живота им като биологични заложи е (по данни на Аугментираните) около 100–110 години, но при техния начин на живот се смята, че реално е около 25–30 години; за женските е още по-кратка. По-силните използват по-слабите, вкл. децата, като роби; съберат ли се двама или повече орки на едно място, моментално между тях се установява този вид отношения. Именно той е и причината да съществуват стадата — по-силните орки в тях пазят робите си от следващите по сила, за да има кой да им робува, и така им осигуряват някаква минимална защита.

Стандартният орк е по-нисък от средния Класически, но е по-набит и доста по-силен. Вариациите в ръста и размера надвишават тези при Класическите — има орки, високи колкото висок мъж, но има и такива доста под метър и половина. Пъргавината им е над средната за хората; координацията и ловкостта обаче са обикновено като на човек без спортна тренировка. Обикновено цялото им тяло е покрито с

гъста, остра и твърда козина, най-често черна или тъмносива; в горещите райони на светове-затвори обаче не са рядкост племена без козина. Чертите им обикновено са далеч по-неправилни от тези на Класическите; причината е както по-вариабилната генетика, така и условията им на живот. Вариациите са огромни, но без изключение не особено красиви; предполага се, че Безтелесните имат пръст в това, но доказателства липсват.

Орките виждат сравнително добре на тъмно, и обонянieto им доста превъзхожда човешкото. Организмът им е доста издръжлив на неблагоприятни въздействия — рани, студ, влага и т.н. се понасят по-лесно, отколкото при Класическите. Имуניתетът е доста по-добър от човешкия. Особено силна е устойчивостта срещу отровни вещества — отрова под каквато и да било форма, която би убила Класически, най-често само причинява на орка неразположение. Особено устойчиви са срещу естествени биологични отрови — ядат безпроблемно развалени храни, отровни гъби и пр., от които Класически би починал в адски мъки. Външна разлика между мъжките и женските на практика няма; самите орки рядко се интересуват от пола на себеподобните си, освен за типично оркски забавления; на тези забавления обикновено се дължи и забременяването сред тях — каквито и да било нежни чувства са им непознати.

(Един интересен момент е фактът, че повишената издръжливост и способности на орките са реализирани от Безтелесните чрез генетични технологии, взети почти едно към едно от елфите, каквито са били към момента на създаването на първите орки — тоест, в някакъв смисъл описанието на Толкин за създаване на орките от елфи е повторено. Безтелесните, създали схемата на орките, твърдят, че така просто им е било най-лесно. Има обаче доста опити за анализи дали това е случайно. От Свръзката са съобщили, че един Безтелесен, който принадлежи към Предния фронт, още оттогава посвещава непрекъснато колосални ресурси за анализ дали това е случайно — и за почти хиляда години все още не е успял да стигне до еднозначен отговор; че сред Безтелесните тази задача в известен смисъл има славата, която е имала преди теоремата на Ферма.)

Раждаемостта сред орките е много висока — тъй като децата трудно оцеляват до възрастни (обикновено не повече от 15% доживяват до зрялост), и заради краткия живот са се сменили доста

поколения, еволюцията е поработила здраво в тази насока. Бременността е около 180–200 дни, средно по 3 деца на раждане (това е дело на Безтелесните — иначе орките щели да изчезнат, без да оставят поколение... все едно то е изтрябвало на някого, включително на самите тях), женските след 12–13 годишна възраст раждат на практика всяка година (това пък си е заслуга на самите орки). Децата почти веднага след раждането вече могат да пълзят и разпознават по инстинкт какво става за храна — буболечки, червеи, недостъпкана зеленина (женските орки не кърмят, и се интересуват от децата единствено като потенциални роби; в това отношение те са поразсъдливи от мъжките, които често се забавляват с децата по орчески — например как най-ефектно да изкормиш гадинката с един удар). Официално няма известни случаи на деца между орки и друга раса.

Орките нямат свой официален език, както повечето други не-Класически раси. Новоосъдените престъпници отначало говорят родните си езици; на световете-затвори тази реч бързо се изражда в орчески жаргони. Лингвистите са отбелязали общи черти на всички орчески жаргони: бедност на езика (няколкостотин, рядко до две-три хиляди думи); изключителна гнусност, надминаваща далеч и най-отвратителните криминални жаргони на Класически; бруталност и вулгарност, отразяващи отношенията помежду им; кресливост, предназначена да плаши и стряска по-слабите, или хленчене, което да погнуси по-силния... Почти няма човешки езици (за общуване — професионалните не се броят), от които орките да не са успели да създадат подобни жаргони. Странно изключение са елфическите езици (въпреки че орки понякога използват думи от тях в подигравателен смисъл; разликата в произнасянето обаче е такава, че най-често дори други орки не разбират какво се има предвид), и хуздул (вероятно просто е прекалено сложен, и орките не си дават труд да се мъчат с него). Макар и изведени от различни езици, орските жаргони са до голяма степен еднакви: думата за едно и също нещо мож да е различна, но речниковият запас и структурата обикновено са преводими към друг орчески жаргон едно към едно, буквално. Това дава повод на много лингвисти да говорят за „орчески език“ или суб-език.

Интересен елемент е, че на някои места в орските езици има думи, взети от Толкин; на много светове-затвори например те

използват „урук“ за по-едрите орки. Произходът на тази дума обаче вероятно е от термините, с които околните хора ги обозначават.

Отначало е имало сериозни дискусии трябва ли да се позволява орките да имат поколение, и не заслужава ли то нещо по-добро. Безтелесните са обяснили, че орките е логично да имат право на поколение, и че всеки е длъжен да се оправя с това какъв се е родил — иначе те би трябвало да издигнат на ниво свръхразуми всичко живо от вируси нагоре, а преди това да превърнат в живо всичко неживо. Тезата им е била оспорена, но без успех. Въпреки това се смята, че Безтелесните наблюдават орките, и ако сред тях случайно се роди нещо, което заслужава да не е орк, намират начин да му дадат подобри перспективи. Има опити Стандартни да отгледат малки оркчета като свои деца — твърди се, че е възможно те да бъдат доведени до рамките на като цяло приемливото за човек, но се искат огромни усилия и майсторско възпитание.

Една от привилегиите, които поколението на орките има в сравнение с първоначалните осъдени, е възможността да напуска света-затвор... ако успее. (Трансмитерите, които свързват такива светове, не пропускат обратно осъдените, но поколението им принципно може да ги премине — присъдата не важи и за него.) Орки често правят опити (някои — изключително изобретателни) да избягат от своя свят и да се преселят на друг. За щастие на човечеството, повечето от тези опити биват осуетявани на един или друг етап.

Често са били водени дискусии дали еволюцията няма в крайна сметка да произведе от орките нещо по-свастно. Много учени смятат, че това ще стане; Безтелесни от Свръзката са потвърдили, че вероятно това ще е точно така, и че е възможно нещото да е дори по-свастно от хората — но ще трябва десетки или стотици хиляди години, може би милиони. Към момента еволюцията само прави орките все по-гнусни — орки, които са шесто-седмо или по-нататъшно поколение, дори при най-майсторско възпитание след раждането не могат да бъдат доведени до човешката норма.

Официално орките се класифицират като... орки. Превъзхождат далеч Стандартните по изобретателността си за гадости, гнусотии и мръсни номера, и влечението си към тях. Много пъти Безтелесните са били питани дали превръщането в орк не включва промяна на психиката в такава насока; те винаги са отговаряли, че психиката на

тези хора си е такава по начало, и животът сред себеподобни просто ѝ помага да се изяви в целия си блясък. Вероятно са прави.

Чисто формално орките имат същото право на живот, както и другите Стандартни, но на техните светове рядко някой се интересува от права. Там, където с тях живеят и други раси — елфи, джуджета, хора — орките обикновено биват избивани като особено гнусни вредители. Пълното избиване на орките на един свят, с изключение може би на Стражев, е на практика невъзможно — хитростта им при криене превъзхожда човешката, и могат да оцеляват при сурови условия и дори с най-отвратителна храна (всъщност често я предпочитат). На много светове са провеждани масови кампании за изстреблението им, с ограничен успех — до най-много стотина години орките плъпват отново като хлебарки. Единствено елфите са успявали да прочистят свят от орки напълно (ако не броим няколко неуспешни опита на орки да се заселят на Стражев свят). На такива кампании не се гледа с добро око от различните правозащитни организации, но и те признават, че най-безмилостните врагове на орките са самите орки.

Около половината светове, на които има орки, са били или са светове-затвори. На останалите орките са били пренесени от Безтелесните, по техни си съображения, или са успели някак да се преселят сами. Минимална част от световете са си ги внесли умишлено по една или друга причина.

СИЛФИ

Най-голямата раса Хуманоиди, създадена след Разделението. (Спорно е доколко са всъщност хуманоиди, но в крайна сметка класификациите ги слагат там.) Нейни представители живеят постоянно на около сто и двадесет свята. Доминиращи до степен да са един от основните тезауруси само на четири; на всички обаче запазват своята особеност и уникалност.

Точният произход на силфите не е напълно документиран. Предполага се, че идеята за тях идва от легенди, митове и базирани на тях художествени произведения. Била е дооформена и харесана от смесена група Стандартни и Аугментирани, установила се на Силфи (това си име светът е получил по-късно; официалното му име е Легенда, и е фентъзи-свят). След това за съдействие са били помолени група Безтелесни, които създали на тази база технологията на расата, и прехвърлили към нея повечето от групата.

Броят на силфите не е точно известен. Знае се, че той расте — от време на време силфи помолват да им се разреши да се заселят на още някой свят. Предпочитат фентъзи-светове, но има случаи да са заселвали пост-Разделенски, Племенни и почти всякакви други. Веднъж дошли на света, силфите стават все повече, докато не достигнат някакъв предел за този свят. За повечето светове, на които ги има, този предел е доста нисък (обикновено между хиляда и десет хиляди); за малко е по-висок; за много малко силфите са значим процент от населението. Достигнат ли предела, силфите поддържат населението си на това ниво.

Най-точната дума какво представляват силфите е духове. Тялото им няма веществена съставка, и е изградено изцяло от система полета. Хранят се пряко с енергия — слънчева светлина, или лунна, или вулканична топлина (по-точно температурна разлика), и т.н. Обикновено един силф може да усвоява основно само един тип енергия и до някаква степен още два-три, рядко по повече.

Почти без изключение силфите се делят на мъжки и женски. Съотношението на половете е приблизително равно. Определящо за пола на един силф е самоусещането му, и то е почти невъзможно да

бъде променено. Външна разлика между мъжки и женски не може да се формулира лесно, но обикновено оставят някак ясно усещане от кой пол са (при децата — не толкова ясно, макар че и техният пол е на практика фиксиран).

Деца се създават от мъжки и женски силф. Точният процес на създаването е неясен за Стандартните; твърди се, че включва сливане на енергетичните им полета, което за силфите изглеждало като точен еквивалент на секса при Класическите. Как точно това води до появата на деца не е известно. Детето обикновено е едно, рядко две или повече — близнаци; близнаците винаги са еднакви, и се различават само по имената си (обикновено също почти еднакви). Времето за израстване на децата до възрастни силфи, както и всички други качества при силфите, се определя от същността им. Същността обаче може в известна степен да бъде определена чрез възпитанието по време на детството. То определя и личността, а оттам и качества на силфа. Личността може да се променя и при възрастни силфи, но много по-трудно и бавно. Децата унаследяват качества от родителите си, но могат да проявят и нови — точно както е наследствеността при хората.

Какво точно може един силф зависи почти изцяло от това какво представлява личността му. Силфът има тези умения и качества, които пасват хармонично на личността му. Ако личността му се промени, силфът може да загуби стари качества и/или да придобие нови. (Също и дори ако просто бъде убеден, че дадено качество е естествено или не за него — но това не е лесно.) Дисхармонията на уменията и качества на силф е точен еквивалент на физическата инвалидност при Класически, и се случва понякога; обикновено логично умение или качество липсва, по-рядко нелогично е налице.

Външността на силфа също зависи от качества му — тоест, може да е доста различна. Винаги е в някаква степен призрачна, и почти винаги е в някаква степен хуманоидна; като минимум две очи се наблюдават на практика при всички. По начало са по-добре видими на тъмно; има, разбира се, и изключения.

Разнообразието на качества между различните индивиди е огромно. Почти всички силфи умеят да местят предмети; някои обаче — не. Някои могат да стават невидими, някои — не. Някои могат да променят образа си, някои — не. (По неизвестни причини това един силф да изглежда като същество от другия пол е изключително трудно

дори за най-умелите сред тях.) Някои са добре настроени към Класическите, някои — не (макар изключително рядко да се достига до открита вреда срещу Класически; случаи на пряко нападение и причиняване на рани или дори убийство на практика няма регистрирани). Някои живеят вероятно вечно, други — колкото Класическите; целият диапазон между тези две крайности също е възможен. Реално един силф живее, докато се чувства нужен; варира именно продължителността на това чувство.

Неголям процент от силфите активно работят заедно със Стандартни и Аугментирани, най-често по научни въпроси, или в професии, където качествата им биха били от особена полза. За повечето силфи обаче не е ясно с какво точно се занимават, или поне не е известно да се занимават с нещо смислено. Аугментирани твърдят, че светът изглежда за силфите по по-различен начин, отколкото за Класическите, и че за тях работа като примерно „събаряч на скрежа от игличките на боровете“ или „танцьор в лятното небе“ може да звучи напълно смислено и високо отговорно. Почти няма работа, към която да няма случай някой силф да е проявил интерес — с изключение на включващите насилие. Като че ли силфите не са особено съвместими с него.

Изглежда, че силфите не се чувстват добре, когато около тях няма други раси. Техни представители неведнъж са споделяли, че ако са сами, не изпитват много нужда от съществуването си. На родния им свят, Силфи, отначало почти е нямало други раси, но по-малко от двеста години след формирането на расата силфите са поканили да се заселят Класически и Аугментирани. Заселилите се там са малко — над девет десети от общото население на света са силфи, но и останалата десета изглежда достатъчно, за да поддържа смисъла на съществуването на другите девет десети.

ТРАНСФОРМИРАНИ

Точен списък на расите Трансформирани имат сред Стандартните вероятно само специалистите. Списъкът вероятно сравнително често (поне веднъж на всеки стотина години) търпи допълнения. Известни са случаи на изчезнали Трансформирани раси (напр. хората-октоподи на Бездъние), но те са далеч по-малко от новосъздаваните.

Инициативата за създаване на нова раса Трансформирани обикновено се подема от групи Стандартни. Някои дори разработват технологията за създаването на расата сами; в повечето случаи обаче им се налага да прибегнат до помощта на Безтелесните за окончателното ѝ изчистване. (Има и раси, създадени изцяло без помощта на Безтелесните; някои имат проблемите си, примерно дългосрочна генетична нестабилност или фини ненапасвания на инстинктите и безусловните им рефлексии; птицехората на Полет, които са запазили високо технологично ниво, постепенно са успели да доведат расата си до на практика пълна стабилност, други раси също вървят по този път.)

За някои от расите Трансформирани се твърди, че са създадени заради практичност и пригаждане към условията. Някои са го направили по съображения за практичност (хуманоиди трудно биха живели на планета-океан), други — по „личен избор“, казано другояче, заради идеята (неофициално се смята, и вероятно е вярно, че всъщност всички са такива). Почти всичките раси имитират или поне се базират на някой земен биологичен вид, по-рядко на някой образ от художественото наследство.

Трансформираните раси обикновено нямат голямо разпространение — една раса като правило живее само на един свят, по-рядко отделни индивиди или малки групички живеят и на по няколко други свята.

Следва списък на някои от расите (далеч непълен; ще се допълва с времето, и при време :-)

БЕЗДЪНЦИ

Официално се смята, че тази раса вече е изчезнала. Възможно е да има отделни още живи нейни представители, но никой не се съмнява, че към 1100 ОР вече надали ще ги има.

Единствената известна към момента раса на хора-октоподи. Създадена е конкретно за един определен свят, наречен Бездъние — планета, покрита с около двеста километра дълбок океан. Животът в него е на два слоя. На дъното хранителната верига е базирана на хемосинтезиращи микроорганизми, използващи химикалите във водата, изхвърляна от немалкото подводни вулкани и фумароли. Нагорещената вода от тях се издига към повърхността и носи хранителни вещества, на базата на които, и със слънчевата енергия, съществува повърхностната хранителна верига, заемаща най-горните няколко километра. Разстоянието между тях е на практика безжизнено.

Бездънците са пригодени да живеят в горната хранителна верига. Създадени са като раса около двеста и петдесет години след Разделението; още преди създаването Безтелесните са ги предупредили, че мощността на повърхностната хранителна верига не е достатъчна, за да издържа генетично богатата популация хора-октоподи, но те са настояли.

За Бездънците се знае сравнително малко. Средното тегло на възрастния индивид е около 50 кг, средната дължина на пипалата — 3,5–4 метра. Мозъкът тежи средно около килограм, и като цяло не отстъпва на стандартния Класически като възможности, а като пространствена ориентация и координация на осемте пипала го превъзхожда далеч. Хранят се с почти каквото и да било достатъчно голямо, за да си струва да бъде уловено и поднесено до устата. Продължителността на живота не е известна; предполага се, че е около тази на Класическите.

Женската носи в себе си обикновено единственото яйце до излюпването му. Тя и се грижи за малкото. За целия си живот една женска обикновено дава живот на четири до пет малки.

Бездънците общуват чрез два езика: „емоционален“ (промяна на цветовете и тоновете по кожата на индивида) и „фактологичен“

(движения, които или се виждат, или се предават чрез трептенията на водата). Когато се налага общуване с други раси, или другите раси използват превеждащи устройства (ако те са дошли на Бездъние), или Бездънците използват тяло на Класически, и общуват по стандартен начин (трансмитерът към техния свят има възможността да променя тялото на прехвърляните между техния първоначален вариант и тяло на Бездънец (за външните раси), или тяло на Класически (за Бездънците). Случаите, когато външен посетител е решил да се възползва от това и да стане Бездънец поне за малко, обаче са изключително редки.

Предполага се, че причината за измирането на расата е генетично изчерпване поради твърде малкия брой индивиди — не повече от десетина хиляди в най-добрите времена на расата. Някои учени обаче сериозно оспорват това и доказват, че дори хиляда индивида би трябвало да са достатъчни, за да не настъпи генетично изчерпване, а и то би изисквало десетки хиляди години; възможно е да има и други причини.

ПТИЦЕХОРА

Известните опити за създаване на раса от хора-птици (или прилепи) са стотици, но са успешни само три-четири. От тях само един е създал многобройна, устойчива и развиваща се раса. Затова и повечето Стандартни знаят само за нея, и когато казват „птицехора“, имат предвид нея. (Кое то пък доста дразни другите.)

Създаването на расата е извършено като сътрудничество от Стандартни и Аугментирани. Отнело е почти осемстотин години, докато расата бъде стабилизирана до степен да не се нуждае от периодични генетични намеси, за да съществува, да се развива и да няма големи недостатъци в организмите или рефлексите си. На два пъти Безтелесни са предлагали помощта си да изчистят всичко за кратко време, но птицехората са отказвали, вероятно от гордост. И към момента продължават да работят по генетиката си, но вече за да я усъвършенстват.

Основният свят на расата се нарича Полет. (Малки общества от птицехора живеят и на други светове, но обикновено не биват броени сред основните им населения.) Малко по-голям е от Земята, но силата на тежестта дори е с процент-два по-малка — мантията и ядрото му съдържат по-малко тежки елементи. Върти се сравнително близо около звезда, подобна на Слънцето. Сушата е 45%, и почти цялата е покрита от буйни джунгли, дърветата в които понякога достигат над 500 метра височина.

Анатомията и физиологията на птицехората е смес от тази на птици и бозайници. Теглото на възрастния е около 50 кг, теглото на мозъка — около 1 кг, размахът на крилете — осем до десет метра. Обмяната им е много интензивна, усвояването на храната е почти 100%, и въпреки това се налага да ядат много и често, за да покриват нуждата си от енергия. Това е основният генетичен проблем, по който работят в момента.

Външно изглеждат като огромни птици. На предния ръб на крилете има китка хватателни пръсти, не по-малко сръчни от тези на Класическите. Малките се раждат живи — едно, рядко две на раждане. Израстват до възрастни за около 18 години; през първите 5 години от

живота си обикновено не могат да летят. Общата продължителност на живота е около 150 до 180 години.

За разлика от повечето Трансформирани раси, които обикновено не се занимават с нищо съществено, птицехората са истинска индустриална и научна раса. Общият им брой на Полет е почти два̀йсет милиона, още почти петдесет хиляди живее по над сто други свята. Залягат повече на науката, отколкото на промишлеността, и имат отлични успехи в нея — особено в генетиката. В промишлеността обаче също не са изоставащи — голям процент от необходимите им индустриални стоки ги произвеждат самите те. Износът им също е далеч не само сувенири и суровини — включва сериозни количества ваксини и биопродукти, фини детайли и цели устройства; в последно време нанотехниката заема все по-голям процент от него. Птицехората са живият пример, че Трансформираниите могат да не отстъпват по нищо на Класическите. Ако го желаят.

Голям брой от птицехората имат съществени аугментации; някои отговарят в това отношение на доста високо Аугментирани. Сред тях обаче не съществува мнението, популярно на почти всички светове в Резервата, че разликата между Стандартни и Аугментирани е по-важна и съществена от кои да е вътрегрупови разлики. За птицехората тази разлика е много по-малка, отколкото разликата примерно между тях и другите раси (и която, според тях, също не е кой знае колко голяма — на практика няма известни случаи птицехора да са проявили расизъм към някого).

ТЛАСНАТИ

Това са разумни или полуразумни раси, получени на базата на животински видове. (Засега още няма признати за разумни раси, получени на базата на растителни видове :-). Работата по някои е започнала още преди Разделението; официално призната за разумна раса преди Разделението обаче не е имало.

С Тласкане на някой вид се занимават доста светове, в едно или друго отношение. Към 972 ОР са дефинирани три вида разумни делфини (смята се, че делфините по начало са полуразумни, ако не и начално разумни), един вид полуразумни китове, три вида разумни шимпанзета, един вид разумни горили (шимпанзетата и горилите се смятат по начало за полуразумни, или дори потенциално разумни), три вида разумни и над десет вида полуразумни кучета, поне един вид разумни и три вида полуразумни котки, и дори един вид разумни динозаври (*Seismosaurus sapiens* — достигащи 80 тона философи-вегетарианци). Вероятно има и още Тласнати раси, които обаче не са регистрирани, и е известно, че още няколко пъти по толкова са в процес на създаване (без гаранция за успех).

Безтелесните като цяло не поощряват създаването на нови разумни раси, но и не вземат особени мерки, за да му попречат. (От Свръзката обаче са споделяли неофициално, че ако опитите за създаване на разумни раси на базата на животни продължават с такава настойчивост, може да вземат и по-ефективни мерки за обезкуражаване на тази практика.) Изключение е един случай, когато на един свят група манияци се опитали да създадат разумна раса от косатки-убийци. Безтелесните процедирали с нетипична за тях директност и безцеремонност: окастрили разумите на „работната група“ до ниво животни, след което ги предали на зоопарка в столицата на света. За попечителство, и за поука на други желаещи да създават разумни раси-убийци. Твърди се, че след като научил за случая, един друг свят набързо се отказал от тайна програма да създаде раса разумни паяци-убийци...

Често има опити за създаване на „междинни“ разумни раси чрез кръстосване на две разумни, базирани на един и същи биологичен вид (напр. два вида разумни делфини). Тъй като използваните технологии на разумност са различни, най-често кръстосването не дава разумно поколение; има обаче и изключения. Отбелязано е, че когато кръстосваните индивиди изпитват естествено привличане един към друг, а не просто участват в опита, процентът на разумното поколение е доста по-висок от средния. Обяснението е, че се разпознават като „своя вид“ и съответно изпитват привличане и близост по-често, ако технологиите им са достатъчно съвместими.

Имало е случаи, когато новосъздадена разумна или полуразумна раса се използва някъде като роби. Безтелесните не са се обявили открито против това, но всякакъв опит робите да бъдат убивани за наказание е бил третиран като издаване на смъртна присъда, т.е. спирали са връзката на света с другите светове до изясняване на обстоятелствата и наказване на виновните. Имало е случаи, когато господари са се изхитрили да обявят роба формално за свободен, преди да го убият — Безтелесните не са имали нищо против; очевидно спазват формалността, колкото и глупава да е.

Езиците, на които говорят Гласнатите раси, най-често са съобразени с възможностите на съответната раса — знакова реч за маймуните, ултразвуков обмен за делфините, и т.н. Има и изключения — поне една от расите шимпанзета е била генетично променена, за да може да говори свободно човешки езици; поне една от расите делфини прилично разбира и говори някои човешки езици, а разумните динозаври от Креда говорят класически оксфордски английски от началото на 20 век (е, с доста боботещ акцент...).

Списък на някои от официално регистрираните раси ще бъде попълван с времето (и пак при време).

ОБЩОЧОВЕШКИ МИТОВЕ

Всеки свят, раса и т.н. си имат свои митове, легенди и приказки. Има обаче концепции, които са споделяни от всички Стандартни, или от значителна част от тях, и не са били еднозначно изяснени. Често те биват наричани общочовешки митове; някои университети предлагат образователна дисциплина „общочовешка митология“.

ПЯСЪЧНИКЪТ

Една от тайнствените концепции, които битуват в така описаното човечество, е така нареченият Пясъчник. Известна е не на всички Стандартни, но много учени си блъскат здраво главите върху нея.

Идеята е, че вероятно голям процент от Безтелесните започват съществуването си като деца (каквото и да означава деца в този случай). И че тези деца преминават детството си, играят игрите си, и т.н. някъде — което бива наричано условно Пясъчникът.

Произходът на концепцията е абсолютно неизвестен; всички опити да бъде изучен са давали твърде ограничен резултат. Вероятно е щяла да отмре и да бъде забравена, ако на някои Стандартни не е направил впечатление един факт: няма известен случай Безтелесните да са дали каквато и да било информация по този въпрос, дори дали подобно нещо съществува. Тъй като почти няма друг въпрос, на който те да не дават поне минимална информация (било дори невярна — имало е случаи, когато това е било хващано), идеята е направила впечатление. Самото наименование „Пясъчник“ е измислено от Стандартните.

Хипотезите за какво се касае са безброй.

Много Стандартни учени вярват, че Пясъчникът няма нищо общо с Резервата, и двете нямат никаква връзка. Някои си представят напълно отделна система от светове, подобна на Резервата. Други предполагат, че става дума за само един свят, или дори за нещо, което не може да бъде наречено свят по никакви критерии.

Доста разпространено е мнението, че Пясъчникът — това са всъщност светове-училища в Резервата. То като че ли вместила всичко в разбираеми и ясни рамки. Проблемът тук обаче е, че човек никога не може да бъде сигурен, че един свят не е всъщност свят-училище — тоест, при тази хипотеза няма как да се изключи напълно възможността Пясъчникът да покрива целия Резерват.

Други учени смятат, че Пясъчникът реално включва светове от Резервата, но по някакъв начин е „скрит“ от Стандартните, а вероятно и от Аугментираниите. Както и в предишния вариант, и тук броят на

хипотезите се доближава до този на учените. Надали има свят, контактите с който да са затруднени по каквито и да било причини, и да не е подозиран, че всъщност е Пясъчникът, или част от него. Много тезауруси (особено примитивни или пък свръхвисокоразвити), които са лесно достъпни, но не твърде атрактивни за външни хора — също.

Някои смятат, че Пясъчникът всъщност се състои от ръководствата на повечето светове, и че ръководителите им са прикрити Безтелесни, които се учат да властвуват над по-обикновените хора. Хипотезата се ползва с популярност и поддръжка сред кръгове, които имат изгода от нея. Други смятат, че Резерватът е част от Пясъчника — и по-точно лабораторията му за експерименти (намекът е, че тези експерименти са в най-добрия случай безотговорни).

Има най-сетне и учени, които смятат, че Резерватът е част от Пясъчника, но не като лаборатория с бели мишки. Те смятат, че това е частта, където прекарват „детството“ си тези Безтелесни, които започват като Стандартни или Аугментирани. Някои от тях смятат, че това кой ще стане Безтелесен е предопределено, че бъдещите Безтелесни са деца на Безтелесни, подхвърлени на Стандартните и Аугментирани за отглеждане, докато съзреят. Други — че доколкото човек теоретично може да попадне на изпит за Безтелесен, и да успее, това автоматично превръща Резервата в част от Пясъчника, ако не и в целия Пясъчник.

Естествено, мненията не са ограничени дотук. Има още неизброимо количество други, къде странни до абсурд, къде правдоподобни. В добавка, много учени смятат, че няма проблем да е вярно повече от едно мнение. Някои смятат, че доколкото става дума за Безтелесни, нищо чудно да има как всички тези мнения да са верни, дори тези, които видимо си противоречат.

ЛИПСВАЩИТЕ

След Разделението отначало е било на практика невъзможно човек да разбере къде е отишъл този или онзи негов познат (освен ако познатият не е бил предупредил преди Разделението къде ще отиде). Организирането на информационните връзки между световите в обща мрежа е отнело доста време; също така, Безтелесните още тогава са ограничавали пренасянето на информация между отделни Възли. Докато бъдат създадени някакви що-годе използвани механизми един човек да бъде издирен сред цялото човечество, отминали няколко поколения. И дори тогава нямало как да се разбере дали човекът не е попаднал например на свят, който не позволява обмен на информация с него.

С времето обаче е имало много случаи, когато някой (или потомците му) са издирвали маниакално къде е отишъл някой съвременник на Разделението, и не са успявали да открият каквато и да било информация. Безследното изчезване на тези хора е било наречено „феномен на Липсващите“, а те самите — Липсващите.

Най-естественото предположение е, че тези хора са попаднали на светове без връзка, или просто следите им са се изгубили с времето. Немалко хора обаче не се задоволяват с него; привеждат се най-различни изследвания и статистики, съгласно които Липсващите са повече, отколкото обясняват тези двете. Привеждат се конкретни примери, когато някой бил тръгнал за еди-кой си свят, само че на света няма никакви следи да се е появявал някога. Има и много други подобни, повечето от които имат някакви естествени обяснения. Винаги обаче има изследователи, които не са съгласни с обясненията; освен това, има данни, за които засега няма обяснения. Както обикновено, Безтелесните са отказали сведения по въпроса.

Като начало, няма съгласие по въпроса колко точно са Липсващите. Повечето изследователи ги оценяват на 10-15% от тогавашното население; има обаче и различни оценки. Има изследователи, които твърдят, че има регистрирани случаи един човек отпреди Разделението да е попаднал едновременно на няколко

различни свята след него, и да е живял там различни животи — тоест, възможно е при Разделението Безтелесните да са направили по повече от един екземпляр от някои или всички хора. Това обезсмисля въпроса колко са Липсващите — биха могли да бъдат всякакво количество, включително много пъти повече от броя на човечеството преди Разделението.

Въпросът къде са тези Липсващи е още по-мътен. Някои предполагат, че те са станали Безтелесни. Други — че Безтелесните са ги използвали в експерименти като лабораторни животни. Трети — че наличният сега Резерват е N-тата поредна версия, като предишните са били унищожени по най-различни, като правило лоши причини, от Безтелесните. Има предположения, че както има много различни Възли, така има и много различни Резервати, разделени напълно един от друг. Има всякакви други, някои откровено налудничави, предположения.

Каква е истината вероятно знаят само Безтелесните. Те обаче не само не я казват, но и не правят нищо, за да ограничат спекулациите около Липсващите. Някои предполагат на тази основа, че реално Липсващи може би изобщо няма, и това е слух, който Безтелесните сами са пуснали, по някакви техни си причини.

Безтелесните са отказали коментар и по този въпрос.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.